

CANADA ♦ UKRAINE

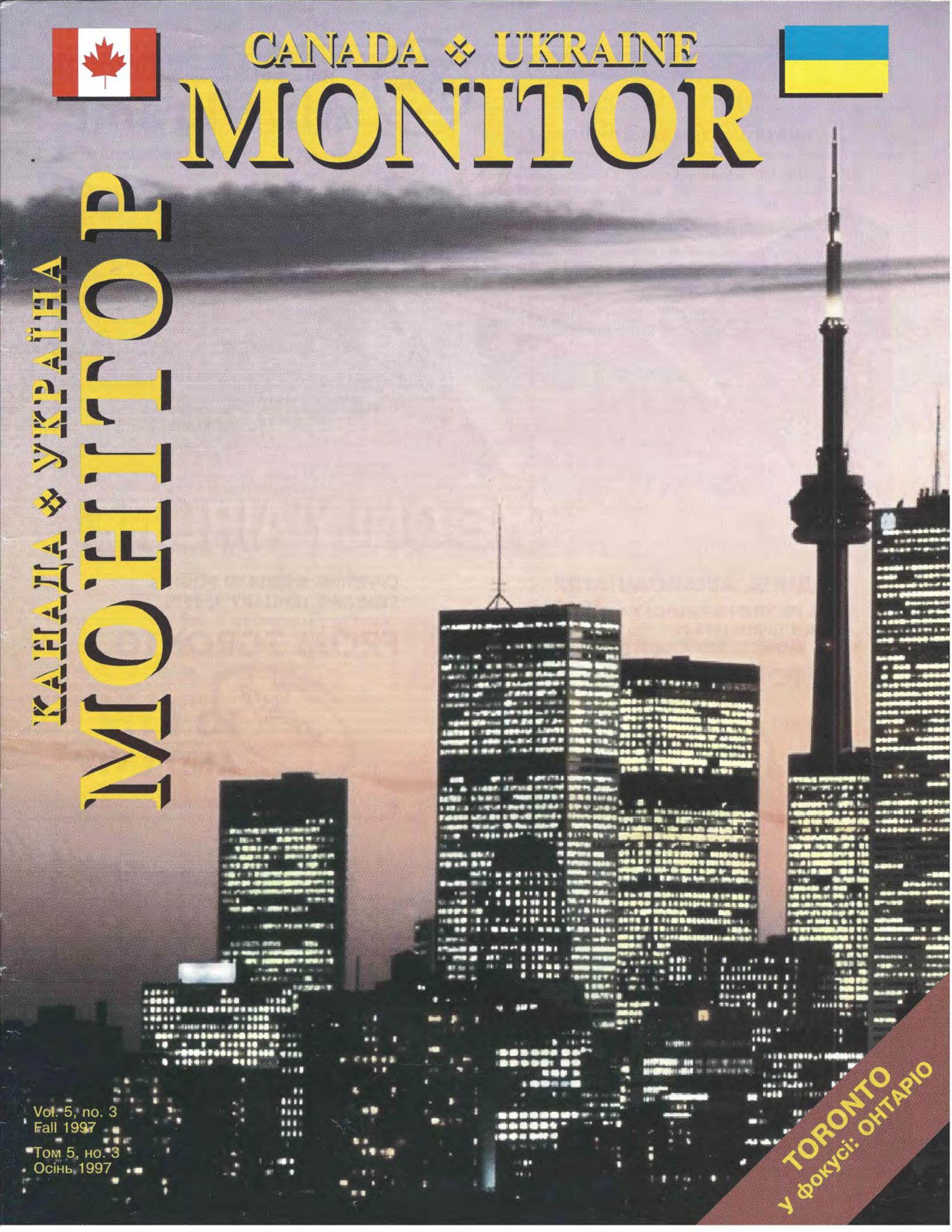
MONITOR

КАНАДА ♦ УКРАЇНА
MONITOR

Vol. 5, no. 3
Fall 1997

Том 5, но. 3
Осінь 1997

TORONTO
у фокусі: ОНТАРІО

Авіалінії України
Air Ukraine

THE ONLY AIRLINE

ЄДИНА АВІАКОМПАНІЯ
НА РЕГУЛЯРНИХ РЕЙСАХ ЯКОЇ
ВІД 1 СІЧНЯ 1998 Р.
ВИ МОЖЕТЕ ЗДІЙСНИТИ ПЕРЕЛІТ

З ТОРОНТО

БЕЗ ЗУПИНКИ
**ДО КІЄВА
ТА ЛЬВОВА**

І ДАЛІ ПО УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ СНД

найбільш привабливі ціни у бюро
міжнародний сервіс на борту літака
щира українська гостинність нашого персоналу

OFFERING SCHEDULED FLIGHTS
STARTING JANUARY 1, 1998

FROM TORONTO

NON-STOP
**TO KYIV
AND LVIV**

WITH FURTHER CONNECTIONS
THROUGHOUT UKRAINE
AND COUNTRIES OF THE C.I.S.

the best fares   in our office
quality service   on board our aircraft
warm Ukrainian hospitality   of our employees

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ   AT YOUR SERVICE

У НОВОМУ ГЕНЕРАЛЬНОМУ ПРЕДСТАВНИЦТВІ
ЗА АДРЕСОЮ

IN OUR NEW GENERAL REPRESENTATIVE OFFICE

4887 Dundas St.West, Unit #3
Toronto, Ontario, M9A 1B2
Tel: (416) 234-1170
Fax: (416) 234-1163

або звертайтеся до свого агента у бюро подорожей

or contact your local travel agent

CONTENTS

Vol. 5, no. 3, Fall 1997

Manitoba-Ukraine sign agreements in Kyiv (p.2)

Cover Photo

Toronto skyline showing CN Tower. In this issue the Monitor features the Province of Ontario in the Ukrainian-language section. (COREL PHOTO)

Special Features

Manitoba Seeks New Partnerships & Trade Opportunities in Ukraine 2

Third Annual Canada-Ukraine Strategic Seminar	13
York University Symposium	14
Ukraine's Ambassador:	
NATO Enlargement and Ukraine	15

Newsbriefs - International & Bilateral Cooperation

Ukraine Chairs UN's 52 nd Assembly	4
Rada Amends Election Law	4
World Congress of Ukrainians in Kyiv	6
Air Canada Launches New Service	6
Ukrainian Canadian Professional and Business Federation Convention	6

Technical Cooperation Program with Ukraine

• Listing of Current CIDA Projects in Ukraine	30
• Ukrainian Journalists Study Canadian NGOs	7
• Quebec Shares Taxation Expertise	9
• Canadian Business Management Program Established by GMCC	10
• Canada World Youth in Ukraine	10
• Partners in Health: Canadians in Action Helping Ukrainians	11
• Enhancing Milk Production in Ukraine: Canada-Ukraine-Poland	12
• Training in Civil Emergency Preparedness	17
• SBEDIF Project: Lease/Loan Program in Ivano-Frankivsk	18

Business and Trade

• Trade Statistics - Imports/Exports	42
• Ukraine's Major Trading Partners	44
• Ukrainian Industrial Internet Exhibition	44

References, Info'n Contacts

• Embassy Activities Kyiv/Ottawa	38
• Common Acronyms	40
• Exhibitions & Conferences	41
• For the Record	37
• Ukraine gets failing grade in reform	37
• Diplomatic Missions & Gov't Contacts (Canada & Ukraine)	45

Зміст

Статті українською мовою

Прем'єр Манітоби Гері Філмон в Україні: Нові перспективи двостороннього співробітництва	19
Військова співпраця: Стратегічний семінар Канада-Україна	21
Діяльність посольств Канади/України	22
Роль неприбуткових організацій у громадському суспільстві:	24
Експортуємо до Канади: Готовий одяг	25
У фокусі: Провінція Онтаріо	26
Дипломатичні місії в Україні/Канаді	27
Список поточних проектів канадської технічної допомоги Україні	30

The Monitor's Ukrainian insert is an ongoing feature for readers in Ukraine.

For a short summary of Ukrainian language stories, see page 18.

MONITOR STAFF

Editor-in-Chief

Orest Dubas

Managing Editor/Advertising

Nina Romas

Advertising

Winnipeg: Taras Monastyrski
(204) 661-1125

Desktop Publishing

Orest Dubas/Ukrainian Publications
Volodymyr Katrushenko

Monitor Advertising & Mailing Address

Ukraine-Canada Policy and Trade Centre
220 Laurier Ave. West, Suite 1100, Ottawa (Ontario) Canada K1P 5Z9
Tel: (613) 230-4307 FAX: (613) 233-2937

Production

Tanya Dubas, Stefania Hawrylak,
Tamara Romas, Luba Andriyiva

INTERNET home page: <http://home.istar.ca/~monitor>

- E-mail: monitor@istar.ca

The Canada-Ukraine Monitor is a quarterly publication of the Ukraine-Canada Policy and Trade Centre and has been published since 1993. The Monitor receives financial support from the Canadian International Development Agency, Central and Eastern Europe Branch, through the Canadian Bureau for International Education. Articles are the sole responsibility of the authors and not the Editorial Board or the Government of Canada. Readers are invited to send in Letters to the Editor and contributions, but consult the Managing Editor before writing a feature-length article. Manuscripts should be typed or on diskette. Photographs are encouraged where available. Extracts may be reproduced for individual use without permission, provided credit is given to the Canada-Ukraine Monitor. Reproduction for reprinting purposes requires written permission from the Monitor.

Annual subscription: \$40. International Order, add \$15. Please make cheques payable to:
Ukraine-Canada Policy and Trade Centre
ISSN 1195-2202

Premier Leads Delegation

Manitoba Seeks New Partnerships and Trade Opportunities in Ukraine

The first week of October, Premier Gary Filmon and Rural Development Minister Len Derkach led a trade mission to Ukraine and Poland to help Manitoba companies seek out new export customers and joint venture partners. The trade mission focused on Manitoba's thriving building products and construction sector, as well as agricultural production equipment and educational exchange programs. Following a stop in Kyiv, the delegation travelled to Lviv, sister city to Winnipeg, in northwest Ukraine.

In Kyiv, President Leonid Kuchma met Premier Filmon and gave his full support to Canadian proposals to stimulate trade relations between Ukraine and Canada. Prime Minister Valeriy Pustovoitenko expressed particular interest in cooperation in the missile and space sectors, and in the possibility of using Ukrainian missiles for launching commercial satellites into orbit from the Churchill Space Centre in Manitoba.

During the trade mission, the governments of Manitoba and Ukraine took an important step toward greater cooperation by signing a memorandum of understanding to work toward mutual goals in areas such as economic development, education and culture. The agreement was signed by Manitoba Premier Gary Filmon and Ukraine Foreign Affairs Minister Anton Buteiko.

"The strong ancestral links between the people of Manitoba and Ukraine offer a unique opportunity to work together," Filmon said. "We look forward to helping Ukraine realize its goals for political and economic reform. Both of our lands have much to gain from partnerships between our governments, industries and academic institutions."

MOU Signed: Eleven Priorities

The agreement lists 11 major priorities: economic development, energy, construction and infrastructure, agriculture, sustainable development and environment, science and technology, tourism, transportation, education, culture and sports, and public administration.

Manitoba Premier Gary Filmon receives a warm greeting from Ukraine's President Leonid Kuchma.

DON LEITCH

To implement the memorandum of understanding, the governments of Manitoba and Ukraine have agreed to establish a steering committee of senior officials chaired by Derkach and a Ukrainian Minister.

"We plan to emphasize private sector partnerships for trade and investment, as well as public sector linkages for economic development at the regional and community levels," Derkach said. "We share the common objective of creating more jobs and prosperity and preserving our high quality of life through environmentally sound development."

In Kyiv, Premier Filmon met with the Minister of Agriculture, Yuriy Karasyk, and attended a meeting with the Verkhovna Rada Deputies Group, led by Vice Speaker Musiyaka. Mr. Musiyaka himself was a participant in the CIDA-funded Legislative Cooperation Project with Manitoba. The delegation also met with the Canada-Ukraine Business Group and the Canada Ukraine Business Initiative (CUBI) Parallel Com-

mittee representatives.

In the Kyiv region, the delegation visited the Mono-Crystal Titanium Project, the Pereyaslav Khmelnytskiy Farm Project, and the site of a Canadian Consortium Demonstration Project.

In Lviv, Premier Filmon met with the Head of the Oblast Administration, Mr. Mykhailo Hladiy, and the Mayor of Lviv, Vasyl Kujbida, as well as visiting the Lviv Polytechnic Institute.

Delegation Participants

Eight representatives from Manitoba companies, business associations and academic institutions accompanied the Premier on the trip. They included Chris Lorenc, CEO of Manitoba Heavy Construction; Bill Fast, All-Fab Building Components; Ossama Abouzeid, Senior VP and General Manager, Central Canadian Structures; Terry Lewycky, International Training Consultant, Red River Community College; Jim Orzechowski, Ex-

ecutive Architect, Smith Carter Architects & Engineers Inc.; Dr. Emoke Szathmary, President, University of Manitoba; and Dr. Stella Hryniuk, International Liaison Officer, University of Manitoba. University of Manitoba representatives also accompanied the mission to promote new initiatives for faculty and student exchanges and joint research projects with educational institutions in Kyiv and Lviv, with whom they already have long-standing relationships.

Major Sale of Willmar Windows

In Kyiv, Manitoba-based Willmar Windows made a major break into the Ukraine market by finalizing a half million dollar sale of windows for large Ukrainian construction projects.

"To the best of our knowledge, this is the first sale of this magnitude made by a Manitoba manufacturer in Ukraine," said the premier. "The deal will help open the door to this emerging market for other Manitoba companies, particularly in the building and construction products sector, which is one of the most promising areas of opportunity."

The order was placed by the Kadima Group Limited, which is accredited and licensed to perform construction work in Ukraine, and has exclusive rights to represent Willmar in Ukraine.

CANADA-UKRAINE LEGISLATIVE COOPERATION

The Manitoba delegation poses with staff of the Canadian Embassy in Kyiv. Leading the delegation were Premier Gary Filion (front, 2nd rt) and Rural Development Minister Len Derkach (front, far left), who praised the cooperation and assistance received from Amb. Christopher Westdal (2nd row, 2nd left) and his staff.

"Kadima Group chose Willmar Windows as the leader in Canadian technology for the manufacture of windows," said Michael Shurety, Chief Executive Officer of Willmar. "Kadima Group is the largest Ca-

nadian construction company in the Ukrainian market. The window order is for one of the larger government projects in which Kadima Group is the general contractor for the finishing work, including heating, air conditioning, plumbing, electrical and dry walling. One hundred per cent of the work is done by Canadian labour using Canadian material and equipment exclusively."

CANADA-UKRAINE LEGISLATIVE COOPERATION

Canadian delegation at one of its meetings with senior government Ministers and officials in Kyiv and Lviv.

Manitoba's building products industry is rapidly increasing its exports to countries such as the U.S., Japan, Korea, China and Germany. The wood products industry alone generates over \$500 million in exports from the province annually. Manitoba products are built to withstand a complete range of weather conditions, and Canada's two largest window manufacturers are located in that province, bestowing upon Manitoba the honour of being the centre of excellence for Canadian window technology.

Manitoba has had a number of successful projects in Ukraine since the Premier's last visit in 1991. In conjunction with the Canada-Ukraine Business Initiative (CUBI '97), a building products conference was held in Winnipeg last June. At that time, a deal was struck to sell tractors and other agricultural equipment to Ukraine.

UN/DPI/MILTON GRANT

Ukraine's Foreign Minister Hennadiy Udovenko (insert) was unanimously elected to be the president of the 52nd United Nations General Assembly.

Ukraine Chairs UN's 52nd Assembly

United Nations, Sept. 16, 1997... On the session's opening day, Ukraine's Foreign Minister Hennadiy Udovenko was elected by acclamation to serve as president of the UN's General Assembly for a term of one year.

Ukraine's Foreign Affairs Minister, Hennadiy Udovenko, was elected by acclamation to serve as President of the 52nd session of the U.N. General Assembly on the sessions opening day, to serve a term of one year.

During his 20-minute inaugural address, Mr. Udovenko acknowledged the privilege that had been given Ukraine and stated that he felt it is "symbolic that a representative of a renewed democracy, which is living through a period of fundamental social, economic and political reform, has become President of the General Assembly at a time when the issue of United Nations reforms tops its agenda."

Among the most controversial issues that face the assembly representatives are the ways in which U.N. structures should be reformed, including expansion of the Security Council, breaking the continuing stalemate over non-payment of arrears (overdue monies) by a dozen countries and the restoration of fiscal stability to the international organization.

As head of the General Assembly, Mr.

Udovenko will oversee the daily work of six permanent assembly committees, and of the assembly body composed of 185 representatives. Already there are more than 160 agenda items scheduled for consideration by the General Assembly, including approval of the U.N. annual budget, a process fraught with conflict in the past. Last year's agenda included 168 items.

The 185 members-states of the United Nations are informally divided into five regional blocs - Africa; Asia; Eastern Europe; Latin America and the Caribbean; Western Europe, the U.S. and Canada - and presidency of the General Assembly is rotated annually between regional blocs in the above order. Mr. Udovenko was the sole candidate put forth by the Eastern European bloc for approval by the full assembly.

In his remarks Mr. Udovenko offered a hopeful scenario, stating that "this session of the General Assembly has all the prerequisites to become a watershed session... We have a chance to revitalize this universal organization ... and mark the beginning of a new era in the history" of the U.N.

Secretary-General Kofi Annan, who met with Mr. Udovenko on September 12, praised the selection of Mr. Udovenko by the Eastern Europe bloc, citing the diplomat's experience and knowledge of U.N. procedures as factors that should ensure the success of the session.

NATO Info Centre Holds Seminar

Oct. 13, 1997... The NATO Information Centre jointly and the Centre for Social and Political Research held a seminar for representatives of Ukraine's local media. Although Ukraine held its first talks with NATO more than 5 years ago, most of the population is still not familiar with its work. The head of NATO's information centre in Kyiv, Roman Lyshchynsky, confirmed that more seminars for local journalists would be arranged soon. Deputy Information Minister Oleh Bai suggested that local papers help by writing special columns to give Ukrainians more information about NATO.

Ukraine gets Agreement to Join CEFTA

Sept. 12-14, 1997... A Ukrainian delegation to the Central European Free Trade Association's joint meeting in Slovakia secured an agreement on a framework for Ukrainian accession to CEFTA. Accession would mark an important point in Ukraine's relations with her Western neighbours, further distancing Kyiv from Russia and the CIS, and underscoring Ukraine's commitment to trade liberalization. The meeting was attended by the Prime Ministers of the six member countries: Slovenia, Poland, the Czech Republic, Slovakia, Hungary, and Romania. Officials of six countries seeking membership - Bulgaria, Croatia, Latvia, Lithuania, Macedonia, and Ukraine - were guests.

In order to join CEFTA, Ukraine must become a WTO member, conclude individual free-trade agreements with all current CEFTA countries, and conclude an associate membership agreement with the EU. Ukraine is expected to be admitted to the WTO later this year; and the Prime Ministers of Poland, Slovakia and Slovenia told PM Valeriy Pustovoitenko, who led the Ukrainian delegation, that their countries will conclude free-trade agreements with Ukraine by early 1998 at the latest.

RADA Amends Election Law

Sept.-Oct. 1997... The Ukrainian parliament on Oct. 15 amended the law on parliamentary elections which it had adopted on Sept. 24. Acting in response to President Leonid Kuchma's observations and reservations to

the law, the parliament adopted 12 of the changes proposed by the president and rejected three of them.

The main changes include:

- Eliminating the requirement of a 50 percent minimum turnout for a valid election;
- Declaring the first-past-the-post candidate the winner in single-mandate constituencies, irrespective of the size of that candidate's plurality. Kuchma had favoured requiring a minimum of 25 percent of the votes cast;
- Removing the requirement that parliamentary deputies - and by implication the candidates - must speak the Ukrainian language. Kuchma had rejected this stipulation as unconstitutional;
- Enabling the president to nominate the members of the Central Electoral Commission for consideration by parliament, and authorizing the 15-member CEC to elect its chairman, vice-chairmen, and secretary. The law as initially adopted had reserved these powers for parliament, potentially handing the left a lever against the presidential camp in the election; and
- Authorizing "work collectives" (in addition to parties and public-political associations) to nominate candidates in single-mandate constituencies.

No changes were proposed or made to the basic concept of the "mixed" majoritarian-proportional system, envisaging the election of 225 deputies in single-mandate constituencies and another 225 on country-wide party or bloc states, with a four percent threshold required for a party or bloc to gain parliamentary representation. Adopted by a large margin, the changes virtually guarantee that there will be no need for repeat elections or runoffs, thus ensuring the election of a parliament irrespective of voter apathy.

The easy consensus on eliminating the Ukrainian language qualification reflects the competition among all camps for the votes of eastern Ukraine. The election is due in March 1998 and the campaign is de facto already in full swing.

Newsbriefs are compiled by Monitor staff with materials from newspapers and news services, including: Ukrainian News, Ukrainian Weekly, Ukrainian Voice, Homin Ukrainy, Ukraine and the World, Eastern Economist, JF Monitor, Kiev Post, Ukrinform, UCIS, INFOBANK, OMRI, RFE/RL, Reuters, United Press International, and various INTERNET sources.

World Bank to Give US\$ 1 Billion Annually

Sept.-Oct. 1997... The World Bank is to provide Ukraine with annual financial aid worth US\$1 billion. This aid is dependent on proper implementation of complex reforms, according to the head of the World Bank office in Ukraine, Edilberto Segura.

Segura confirmed that the Bank's Board approved 16 projects for Ukraine worth \$2.2 billion in the last five years, of which \$1.1 billion was disbursed during the 1995-1997 period. Ukraine was the sixth largest recipient of World Bank aid in 1997, receiving \$989.6 million in credits and \$220 million in guarantees.

IMF Approves Standby Loan

Sept. 1997... The International Monetary Fund approved a US\$542 million standby loan to Ukraine. Some \$49 million is to be released immediately and the remainder in installments over the next year, provided Kyiv carries out promised economic reforms. A larger \$2.5-\$3 billion loan was put on hold earlier because reforms were not moving fast enough. The standby loan will support the government's 1997-98 economic program, in which the deficit is to be limited to 4.6 percent of GDP in 1997 and 4.5 percent in 1998.

Chamber of Independent Ombudsmen for Foreign Investors

Sept. 1997... Ukraine set up a Chamber of Independent Ombudsmen to help mediate disputes between foreign investors and government offices. The new body includes specialists on Ukrainian and international law and representatives of consulting firms, whose task it is to help resolve disputes and make recommendations to the government and President. Roman Shpek, Head of the new chamber and Director of the Agency for Reconstruction and Development, told journalists that Ukrainians must understand there is a serious problem with attracting foreign investment to their country. He estimated that Ukraine has attracted only US\$2 billion in foreign investment during the past six years - which, he noted, is less than neighbouring Romania.

Foreign Investment Increases ... Trade Falls

Sept. 1997... Foreign investment in Ukraine totaled \$335.5 million during the first half of 1997, a 46.1 percent increase over the same period last year. The largest investors were the U.S. (US\$315 million), Germany (\$165.9 million), the Netherlands (\$160.2 million), Great Britain (\$130.9 million), Cyprus (\$116.4 million), Russia (\$114.2 million) and Liechtenstein (\$103.1 million). Investments are mainly in the food industry, machine building, metal processing, finance and insurance, construction and construction materials production, and the chemical and petrochemical industries.

Ukraine's foreign trade turnover fell seven percent in the first half of 1997, standing at US\$18 billion, with a deficit of \$849 million. Although trade with the former Soviet Union was down 20 percent, trade with other countries rose 7.4 percent.

Canadian on Presidential Council on Investments

Oct. 1997... Toronto-based Northland Power President James Temerty has been appointed the Canadian representative on the 21-member Coordinating Council on Foreign Investments set up by President Kuchma to ease the difficulties foreign investors have in Ukraine.

Royal Society of Canada Exchange Lectureship with National Academy of Sciences of Ukraine

Oct. 1997... The Royal Society of Canada received Dr. Platon G. Kostyuk, Director of the Bogomoletz Institute of Physiology, Kyiv, as a lecturer from Ukraine to Canada under the RSC - National Academy of Sciences of Ukraine (NASU) Exchange Lectureship Program.

Dr. Kostyuk, NASU V-P, is an internationally renowned physiologist and has carried out pioneering studies on the role of calcium in neural behaviour. He has written over 400 scientific papers and 11 books, and is a foreign member of science academies in Europe. The costs for this exchange lectureship program, which started in 1995, are covered from donations to the RSC-NASU Exchange Endowment Fund.

World Congress of Ukrainians Meets in Kyiv

KRISTINA LEW/UKRAINIAN WEEKLY

Kyiv, Aug. 21-24, 1997... Some 2,000 ethnic Ukrainians from 46 countries gathered in Kyiv for the Second World Congress of Ukrainians. The four-day forum, titled "In Cooperation and Unity We Enter the 21st Century," brought together Ukrainians from 46 countries to review the work of the Ukrainian World Coordinating Council (UWCC), the umbrella body for Ukrainian organizations worldwide, and chart a course of global activity into the 21st century.

In an opening address, President Kuchma called on the Ukrainian diaspora to exercise influence on their governments to contribute to Ukraine's economic recovery. Participants discussed the survival of Ukrainian ethnicity and preservation of the Ukrainian culture, as well as the political and economic consequences of Ukraine's

six-year statehood. Leaders of the larger umbrella organizations also addressed the forum, among them, Canadians Dr. Dmytro Cipiwnyk, President of the World Congress of Ukrainians and Oksana Bryzhun-Sokolyk, President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

Some 650 delegates came to Kyiv -- 200 from the Eastern diaspora, 200 from the Western diaspora and 250 from Ukraine, with the largest contingents from the biggest Ukrainian communities: 55 from the U.S. and 34 from Canada. Delegates and more than 1,000 invited guests met in plenary sessions, worked in sections and roundtables, attended concerts, viewed films and participated in an ecumenical prayer service to mark the sixth anniversary of Ukraine's independence.

flights to Ukraine operated by Lufthansa.

In May 1997 Air Canada, Lufthansa, SAS, Thai International and United Airlines formed Star Alliance, providing customers with global recognition, reciprocal lounge privileges and a wide range of benefits.

Air Canada's new service comes as a result of an Air Transport Agreement signed between Canada and Ukraine in Winnipeg, June 14, during the visit of former Ukrainian PM Pavlo Lazarenko to Canada.

Air Canada Launches New Service to Ukraine

Aug. 25, 1997... Air Canada introduced codeshare service to Ukraine from Toronto, Calgary and Vancouver. New services to Kyiv and Odesa began operation via Frankfurt in cooperation with the carrier's Star Alliance partner, Lufthansa.

"Extending Air Canada's reach to more destinations in Europe represents an important step in bringing the benefits of the Star Alliance network to Canada," said Rupert Duchesne, Air Canada's VP Marketing.

Air Canada and Lufthansa offer up to three times daily non-stop service between Toronto and Frankfurt, and daily non-stop service between Vancouver-Frankfurt, and Calgary-Frankfurt. In addition, Montreal/Halifax-Frankfurt service will be expanded next year. These flights will connect in Frank-

Cdn. Professional/Business Federation Discusses Community's Future

Calgary, Aug. 1-4, 1997... The direction of Canada's Ukrainian community in the 21st century was the principle issue discussed at the 1997 biennial convention of the Ukrainian Canadian Professional and Business Fed-

eration (UCPBF). Some 135 reps from chapters coast-to-coast participated.

The convention elected a new executive headed by Calgary journalist Donna Korchinski, who replaces Torontonian Raya Shadursky, thus becoming the second woman to hold that post.

Among resolutions adopted were several dealing with issues of youth involvement, commemoration of the Canadian government's internment during World War I, and Internet communications.

The tone was set during the opening plenary session, which emphasized "nation-building," based upon a concept adopted by Saskatchewan's Ukrainian community. In his address, Adrian Boyko, Sask. UCC Council President, said the organized community is in decline. "It is possibly on the way to extinction in Canada, unless we take our rightful place in this society and play our true role as nation builders."

A subcommittee of the UCPBF and the Ukrainian Canadian Congress has identified five key issues for the Ukrainian community: immigration, multiculturalism, foreign relations, bilateral relations and final resolution of the internment issue.

Marco Levytsky, Ukr. News

Ukrainian Canoeists at Dartmouth Worlds

Ottawa welcomed the Ukrainian canoe team to the Rideau Canal Club for a Pre-Worlds training camp which served as an exciting prelude to CANOE '97 World Championships. On August 24 (Ukrainian Independence Day) on Lake Banook in Dartmouth, Nova Scotia, canoe and kayak enthusiasts were treated to an outstanding display of world class athletic talent. Ukraine's Canoe/Kayak team proved its worth with three bronze medals, and all team members placed in the finals. The Ukrainian team expressed thanks to all volunteers and sponsors who worked to ensure that this championship was a successful one, with special appreciation to the Rideau Canoe Club, V. Sokolyk (Pres. Ukr-Can Olympic Foundation), and I. Charalambiy (former Olympic athlete) for their coordination and technical support. Both countries look forward to meeting at the Australia 2000 Olympics.

Tamara Rudenko-Charalambiy

Partners in Civil Society Program

Ukrainian Journalists Study Canadian NGOs

Role of the Non-Profit Sector in Civil Society

The non-profit, or "third" sector, is a new phenomenon in post-Soviet society whose role is not well understood by the general public, government or business. Like other post-communist countries, Ukraine has been witnessing a rather vigorous growth in the number of non-governmental organizations (NGOs) over the past several years. However, the prevailing attitude in most of these societies remains one of expecting the state to take the initiative in improving the quality and delivery of social services. At best, unfortunately, government officials do not understand what positive role NGOs can play in society, and, at worst, they distrustfully guard against these organizations over which the government cannot exercise direct control.

As a result, the non-profit sector has been slow to develop in Ukraine. Legislation which would regulate the non-profit sector and promote its development does not exist. Businesses are preoccupied with their own difficulties and survival during the

economic crisis. Although many do give charitable donations to various causes, this is mostly done haphazardly, and without an understanding of the role professional NGOs can play in ensuring that donated funds get spent efficiently.

One prospective way to remedy this situation is to raise the awareness of NGOs among the general public, government officials and businesses, and to increase their understanding of the positive and critical role the non-profit sector plays in a civil society. With this goal in mind, the Eurasia Foundation initiated discussions with NGO leaders, media representatives and international assistance organizations which promote civil society development in Ukraine. With the support of the International Renaissance Foundation, USAID and the Canadian Bureau for International Education (CBIE), through its Partners in Civil Society Program, the Eurasia Foundation developed a program concept to educate journalists and media organizations in Ukraine about the non-profit sector and its role in civil society.

Through a competitive process, the

program selected a total of 32 journalists, media personnel, NGO public information officers and production specialists, to travel in groups to Canada, the United States and Western Europe. The 15-month program involves a well-coordinated strategy of seminars, media coverage competitions, grants, overseas study visits, awards and incentives. Each supporting organization contributed, in part, to the program. The CIDA-funded Partners in Civil Society Program participated with two of its partners, the West Ukrainian Resource Centre (URC) and Democratic Initiatives Foundation (DIF) in a two-week study visit to Canada by seven Ukrainian journalists and media representatives.

Canadian Component

An eight-person delegation arrived in early October for a two-week study tour of Canadian media organizations and journalistic facilities in Ottawa, Toronto and Winnipeg. In the course of their visit, they met with representatives of Canadian NGOs and social service agencies, government departments, media outlets, marketing and public relations firms and education facilities. Their schedule also included meetings with a variety of journalistic groups, social scientists and Ukrainian organizations.

"The goal of the study visit is not only to introduce the Ukrainian journalists to the attitudes, relationship and nature of coverage that Canadian media provides to the non-profit sector," stated Tony Berezoweczi, Program Manager of Partners for Civil Society. "It is also to provide a context for understanding the essential role and need for the non-profit sector in Canadian society. By appreciating why charities and non-profit organizations exist, and why they are required within our communities and social network, the Ukrainian journalists will better comprehend the role of the third or civil sector in all societies and why the media support and promote that role as an essential community service."

The visit's most memorable moments were not always those which the organizers anticipated. In Winnipeg, it was the sheer volume of the operations at the Harvest Foodbank which overwhelmed the Ukrainian visitors. The fact that a Canadian city even needed such a service - and on such a

DENNIS LEWYCKY

Ukrainian journalists study Canadian media. L-r: Pavlo Giner (Editor-in-Chief, "Shabat Shalom" newspaper, Dnipropetrovsk); Ivan Kozelskyi (Editor, "Kolos" newspaper, Stara Syniava, Khmelnytska Oblast); Nina Kolomyiets' (Leading specialist, "Zaporizka Pravda" newspaper, Zaporizhia); Severyn Goudz (Public Relations Officer, West Ukrainian Resource Centre, Lviv); Oleksandr Masliukov, Zaporizhia Resource Centre, NGO liaison officer, Zaporizhia); Anatolij Ivanyuchenko (Special correspondent, "Ukrajinsky Pivden" weekly, Mykolaiv); Olga Baysha (Editor-in-Chief, "Novyny" TV Agency, Kharkiv); Lesya Smuk (translator); Anatolij Zahrazenko (Editor, "Znamianski Visti", Znamianka, Kirovohradska oblast).

scale - was a surprise in itself. Add to that the fact that the huge warehouse, staffed by a myriad of volunteers and stocked with surplus food donated by local businesses, is run without any government assistance whatsoever, and the effect on the Ukrainians was almost one of incomprehension.

Later, the warm reception to the Broken Head Ojibway Reservation in Beausejour, Manitoba, took the delegation by surprise. But after spending a half day with the community and its leaders, it was also the level of sophistication of the local government and the determination of the people which impressed the visitors.

Dennis Lewycky of InfoPak Communications of Ottawa handled the logistics of the visit and accompanied the group on their tour through Canada. "The visit certainly opened the eyes of these journalists to an aspect of our society which even few Canadians understand or appreciate," he reflected. "This has been an introduction to

the Ukrainian group as to just how complex and essential our civil sector organizations are to the functioning of Canadian society."

Postscript

Upon their return to Ukraine, the groups of journalists who visited Canada, the USA, and Germany will meet in a workshop venue. Their experiences and conclusions should result in numerous newspaper articles, radio and TV programs not only about Canada and the other host countries, but about Ukrainian NGOs and the state of the Ukrainian non-profit sector. It is hoped that eventually, an awareness campaign can make citizens see how they can take the initiative and effect social and economic change in their own communities.

The organizers of this program hope that Ukrainian government officials will eventually begin to view NGOs as partners in social and economic development, rather

DENNIS LEWYCKY

David Northcott (centre) of the Winnipeg Harvest Foodbank with members of the Ukrainian media delegation.

than adversaries. In the long run, the goal is a vibrant non-profit sector, but for now, they will have to settle for 32 journalists with a new perspective on how other societies function.

Even a perfect business plan wouldn't tell you *how* they do business in Kyiv.

But we can.

Centre for Central & Eastern Europe Briefing Services

- strategic analysis
- extensive country briefings
- on-the-ground logistical support

For more information, please contact:

Lubomyr Markevych
2 Khreshchatyk Street, Kyiv Ukraine
38 (044) 229-6113
cupp@gu.kiev.ua

CANADA-UKRAINE PARTNERS PROGRAM

ПРОГРАМА
КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО
ПАРТНЕРСТВА

PARTNERS IN HEALTH
ПАРТНЕРСТВО В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я
Paulette Schatz, Program Manager
(613) 230-2654 ext.301

PARTNERS IN PUBLIC ADMINISTRATION
ПАРТНЕРСТВО В ДЕРЖАВНОМУ
УПРАВЛІННІ
Marie Fortier-Balogh, Director
(416) 924-8787

PARTNERS FOR CIVIL SOCIETY
ПАРТНЕРСТВО В ГРОМАДЯНСЬКОМУ
СУСПІЛЬСТВІ
Tony Berezowecki, Program Manager
(613) 237-4820 ext.257

PROGRAM SUPPORT UNIT
ВІДДІЛ ПІДТРИМКИ ПРОГРАМИ
Helgi Exford, Program Manager
(613) 237-4820 ext.226

PROMOTION AND ADVISORY SERVICES UNIT
ВІДДІЛ СПРИЯННЯ ТА ДОРАДЧИХ ПОСЛУГ
Marika Melnychuk, Administrator
(613) 235-8214

Quebec Shares Taxation Expertise

As in Canada, so too in Ukraine one of the inevitable certainties of life is taxation. In their ongoing efforts to develop a modern and efficient taxation system, Ukrainians have asked Canada to assist by enabling them to study a Canadian model. Responding to this request, the Institute of Public Administration of Canada (IPAC) arranged such a visit in cooperation with the Quebec Ministry of Revenue. Earlier this year, a four-member Ukrainian delegation representing various levels of government arrived for an intense three-week study program in Quebec.

Overview of Taxation in Quebec

The visit was divided into three comprehensive stages. To start things off, the Quebec Ministry of Revenue began the visit with a presentation by the Legislation Branch on the tax and constitutional situation in Quebec. An explanation of Quebec's status within Canada was essential to an understanding by the Ukrainian delegation of the parameters governing Quebec's ability to legislate and to implement its own tax policies. The structure of the Quebec government and the roles of various agencies were described, including its Ministry of Finance, the Controller of Finances, the Treasury Board, and the Quebec Ministry of Revenue. The legislative process was explained, from the budget speech given by the Minister of Finance to the passing of a bill or adoption of a regulation. The delegation had an opportunity to visit the Quebec Parliament, where the opening of a Parliamentary Committee on the accountability of the Deputy Minister of Revenue before the National Assembly proved to be a highlight.

Special presentations detailed individual and corporate taxes, as well as various consumption taxes, such as the Quebec sales tax (QST), fuel tax, tobacco tax and alcoholic beverages tax. The unique situation of the Federal Government Goods and Services Tax (GST), which is actually administered by the Quebec Ministry of Revenue in that province, was also addressed.

To complete the presentation on tax law, the hosts addressed the issues of delegation of authority, confidentiality of information, and interest and penalties imposed under various laws. The Ukrainian delegates were particularly struck by the balance between the protection of confidential information held by the Ministry of Revenue and the right of access to information by Quebec taxpayers.

The legal aspects of tax collection were also examined, including the review of decisions made by the Ministry of Revenue, as well as the role of the Legal Department, whose lawyers represent the interests of the Ministry from both the defence and prosecution points of view.

Visits to Ministry Branches

The Ukrainian delegation toured several operational and support branches, giving them insight into the way tax law is applied on a day-to-day basis. These visits included the Processing Branch (bulk processing of the various tax returns sent to the Ministry of Revenue), the Taxpayers Branch, whose clientele consists of individuals and corporations in matters relating to taxes on income and capital, and the Agents Branch which deals with source deductions and consumption taxes. Finally, the Audit and Investigations Branch made a presentation on the various auditing techniques it uses to ensure the accuracy of the tax returns sent to the Ministry by taxpayers and agents, and to combat tax fraud.

The Information Technologies Branch has the task of developing, upgrading and maintaining the data processing systems which are essential to all ministerial activities. Their presentation was followed by a visit to various facilities, the most impressive of which was the mainframe with a processing capacity of more than 300 million operations per second.

The delegation's meeting with representatives of the Revenue Studies and Control Branch struck chords close to home. Given the growth of Ukraine's underground economy, the discussions regarding the sharing of information between government agencies, and the measures taken by the Ministry to combat moonlighting and tax evasion were particularly interesting to the visitors.

The visit to the Quebec Ministry of Revenue ended at the Tax Collection Centre whose mandate it is to collect the monies due the Ministry of Revenue. Management techniques and case selection methods caught the delegates' attention, particularly because of their focus on maximizing revenue.

Meetings with Agencies

In Montreal, the Ukrainian visitors met with the regional/local Director of Revenue Canada to learn about the management

methods used by the Ministry throughout the country. As well, representatives of the City of Montreal provided a detailed presentation of the property tax system used by Quebec, focusing on the tools required to collect taxes efficiently in cities with a large population. This intense work session saw an exchange of large amounts of information, with more than 70 people from the Quebec Ministry of Revenue participating.

Many aspects of the visit to Quebec were extremely demanding, and the Ukrainian delegation had to absorb high volumes of information while thinking of how it could apply to their own situation in Ukraine. It was extremely rewarding to the Canadian host to see that some of the discussions had an immediate impact. For example, following one of the presentations, the delegation electronically sent suggestions to their colleagues in Kyiv, where they were addressing a similar issue in the Ukrainian Parliament.

During their three-week stay, the Ukrainian delegation attended special dinners in their honour hosted by the managers of the Legislation Branch, the Agents Branch, as well as being received by the Associate Revenue Minister, Roger Bertrand. Naturally, time was also reserved to allow the visitors to relax and enjoy the local atmosphere, visiting Old Quebec and Place Royale, and eating maple taffy in front of the Château Frontenac, a little sweetener to glaze over the harsh realities of taxes.

Based on a French-language article by Daniel Bourassa, Delegation Escort, Legislation Branch; available on the Monitor INTERNET home page: <http://home.istar.ca/~monitor>.

Seated (l-r): Nicole Malo, Deputy Minister at the Quebec Ministry of Revenue; Yevhen Zhovliak, MP and Pres. Tax Policy Subcommission of the Verkhovna Rada; Roger Bertrand, Associate Revenue Minister. Standing: Y. Hanoushchak, Interpreter; Ihor Shpak, MP Assistant and Intergovernmental Advisor; Mykola Fedkevych, Pres. Tax Administration, Dept. of Kyiv-Svyatoshyn; Mykola Paschynsky, Policy Advisor, City of Boyarka.

New CIDA Initiative

Canadian Business Management Program Established by GMCC in Ukraine

In September 1997, Grant MacEwan Community College President, Dr. Paul Byrne, signed an agreement establishing the Canadian Business Management Business Program in Ukraine, which will teach western business skills in accounting, finance, marketing, and communication. Inspiration for this project was provided by the rapid transformation of the Ukrainian economy and the corresponding demand for personnel who have managerial skills appropriate to a market economy. The program is a partnership between Grant MacEwan Community College, the University of New Brunswick, the International Centre for Privatization, Investment and Management (Ukraine), National University of Kyiv-Mohyla Academy (NaUKMA), and the International Business School (Ukraine).

The program is funded by the Canadian International Development Agency. The three-year project, which has a budget of \$2.125 million, will support one of the most important structural reforms in Ukraine - the encouragement of private sector activities through the training of managers and executives of newly privatized enterprises and international businesses. The project will also support Canadian businesses working in Ukraine and will establish a Canadian Business Resource Centre.

The Canadian Business Management Program in Ukraine will establish Management Studies as well as part-time business courses and customized business training tailored to the private sector in Ukraine. The 12-month diploma program and part-time course offerings will emphasize the teach-

ing of Canadian business practises in a Ukrainian context.

Organizers emphasize that the project is designed to have a positive impact on the Ukrainian business community, providing the skills and methods needed by business in an expanding market economy. Anticipated spin-off effects of the project include: facilitating relationships between western and Ukrainian businesses through improved understanding and communication; development of a support system for Canadian organizations doing business in Ukraine; providing important opportunities for Grant MacEwan Community College staff to learn about business in Ukraine; and the establishment of a Canadian Business Resource Centre at the International Business School. ■

Focus on Youth

Canada World Youth in Ukraine

It's a long way from Ostroh to Saskatchewan but two Ukrainian students are relishing the opportunity of participating in a unique, seven-month youth exchange program run by Canada World Youth (CWY). Geared to youth aged 17-21, the program builds employable skills. Grass roots community leadership, cross-cultural awareness, and an understanding of local and international development issues.

Alla Dudydra and Serhiy Onoshko,

Dr. Roman Petryshyn, URDC Director (c) with Serhiy Onoshko (l) and Alla Dudydra.

both students at the Ostroh Academy, located in the historic centre in Western Ukraine, 42 kilometres from Rivne, were chosen to take part in CWY's Canada-Poland youth exchange program. They are part of a group of 16 Canadian and Polish students currently working on community projects in Rosthern and North Battleford, Saskatchewan. The group will then spend three-and-a-half months in two rural communities in Poland in volunteer work placements organized by the Warsaw-based Water Supply Foundation. The foundation provides safe drinking water and agricultural and business training to rural communities.

Next year, more Ukrainian students will have an opportunity to take part in the program as the first full-fledged Canada-Ukraine youth exchange program is put into place. A letter of agreement has already been signed by CWY and Ostroh Academy, affiliated to the National University of Kyiv-Mohyla Academy (NaUKMA) and the Ukrainian partner in the exchange.

"We wouldn't have developed this connection without the excellent work done by URDC and the GMCC Ukraine office in Kyiv," says Linda Rubuliak, Prairies/NWT Regional Director for CWY. "Traditionally,

our contracts have been with Central and South America rather than Eastern Europe." She notes that Ukraine has become a high-priority country for the Canadian International Development Agency (CIDA), which provides CWY's core funding.

Since its creation in 1971, Canada World Youth has involved more than 22,000 young people in international education programs in more than 55 countries around the world. ■

Monitor on the INTERNET

The Canada-Ukraine Monitor is now online, and the homepage can be viewed at:

<http://home.istar.ca/~monitor>

The site includes stories & photos from the last two issues; also links to key Canadian and Ukrainian government and NGO sites.

To obtain info, advertise, or subscribe, call or fax us (see p.1), or contact us by e-mail at:
monitor@istar.ca

Partners in Health

Canadians in Action Helping Ukrainians

Ukrainian Nurses Association Workshop. (Foreground Halyna Ivashko, President, Ukrainian Nurses Association)

Partners In Health Council Forum June '97. (L-R Edward Ellis, Regional Municipality of Ottawa-Carleton, Ottawa; Frances Perkins, The Healthy City Office, Toronto; Olena Kurycko, Canada Ukraine Partners Office, Kyiv; Lubov Nekrasova, Ministry of Health - Ukraine, Kyiv; and Paulette Schatz, Partners In Health)

Rehabilitation Project - Students integrate skills and knowledge in orthopaedics in a clinical rehab setting in Lviv. Canadian trainer Barbara Shay, University of Manitoba, Winnipeg (inset).

Students from the Institute of Physical Culture, Rehabilitation Practical Experience, Lviv, Ukraine.

Medical Regulation, Education, and Advocacy Project - Strengthening regulatory and professional associations in Ukraine. (L-r: James Hickey, Royal College of Physicians and Surgeons of Canada, Ottawa; Claude Renaud, College of Family Physicians of Canada, Mississauga; Douglas Perry, Caritas Health Group, Edmonton; and Larry Ohlhauser, College of Physicians and Surgeons of Alberta, Edmonton)

Pharmacy Project - Clinical pharmacy curriculum development. (L-r: Timothy Kalenyuk, Don Perrier, University of Saskatchewan; Saskatoon; Lviv State Medical University; Ivan Mazur, Zaporizhia Medical University; Valentyn Chemykh, Ukrainian Pharmaceutical Academy, Kharkiv; and Volodymyr Komar, Lviv State Medical University)

Enhancing Milk Production in Ukraine

by Theresa Whalen-Ruitter

Agricultural leaders in Canada, Ukraine and Poland are teaming together to enhance farm production and trade among the three countries in an initiative known as the CUP Project.

The project is providing Ukraine with Canadian expertise, seed and genetics to enhance milk production and processing, as well as feed systems and farm management skills. Ukraine has more than 10 million dairy and beef cattle nationally, and offers substantial market opportunities for genetic sales by Semex Alliance, Canada's leading livestock artificial insemination company. In Ukraine, western food chain expansion has created a high demand for mozzarella cheese. If quantity and quality can be assured, sizable contracts await reliable milk producers and processors.

The CUP Project is funded by CIDA and managed by the International Livestock Management Schools (ILMS) of Kemptville, Ontario. ILMS is a subsidiary of Semex Alliance, a Guelph, Ontario based company representing Canada's four leading livestock artificial insemination units. The school takes a hands-on approach in training farmers and agricultural support technicians about the inter-relationships among the many aspects of agriculture.

In the Stariy-Sambir region, Lviv Oblast, a Producer Club of 22 farms has been partnered with the International Livestock Management Schools (ILMS) to implement the CUP Project. Four core farms were selected from among the Producer Club members to grow test plots of corn and soybeans, and to exemplify various other Canadian management techniques, particu-

larly in milk production and quality control. Victor Kovalchuk was elected the 1996/97 President of the Producer Club. Training sessions are frequently offered to club members. Serhiy Bilichenko, a contracted ILMS representative, summarizes, "we regularly observe better skills for management; better livestock genetics; and that Canadian care."

"We cannot just transplant our business management and marketing practices into Ukraine overnight," explains Michel Quirion, a marketing consultant with ILMS. "We need to show them the evolution that we have gone through over the past 30 or 40 years and let them adapt this to their own situation." Seeing is believing. One of the most important functions of the core farms is to demonstrate the techniques and technology used by Canadian farmers and how these methods can be paralleled and adapted into Ukrainian agriculture. Tagging calves is one example. All the newborn calves born of Canadian genetics on the core farms are ear-tagged. This allows Ukrainian farmers to easily see if the Canadian genetics are superior and worth the extra effort and money.

An effective training tool is to see and experience the new concept. With this in mind, the CUP Project has arranged for training to take place in both Canada and Ukraine. Experiencing Canadian farming helps the participants envision the possibilities for change on their own farms. However, it is equally important for ILMS to deliver expertise in Ukraine to help ensure that realistic and practical progress is made. Quirion summarizes, "We can show them the recipe, but they must make it themselves."

A critical part of this recipe is marketing. In January and March of 1997, Quirion went to Pereyaslav to offer several five-day training programs dealing with strategic planning, marketing, understanding basic free market concepts, and team building. Using Canadian comparisons, participants examined marketing, promotions, pricing, distribution and customer service. Quirion felt the participants identified with the need for these things, but were unfamiliar with the decision making processes needed to implement the concepts. By the end of the program, the two most commonly asked questions were "How do we make this happen at all the different levels, from government through to the farmers?" and "What can I do here on my farm?" "If we can show them a success story in their own

neighborhoods (on the core farms) where they can see it everyday," says Quirion, "then the word and the will, will spread on its own."

Another important goal of the CUP Project is to encourage trade between Ukraine and Poland. To do this, contacts must be culminated, and agreements realized. ILMS has helped expedite this process by identifying market needs. Poland can mill quality cattle feed and deliver it to Ukraine which needs it. In December 1996 an exchange was arranged where Ukrainian delegates visited Siedlce Vaivodship, Poland, to see and learn more about the feed milling business. This September, the exchange was reciprocated with Polish delegates coming to Stariy-Sambir, Lviv Oblast, Ukraine. This offered a tremendous opportunity for follow-up and implementation of the marketing concepts presented earlier in the year.

As Canadian Project Coordinator for ILMS Tom Clapp has done a great deal of work in Ukraine over the past decade and is optimistic for the future. "The attitude of Ukrainian farm managers is slowly becoming more business like as they are exposed to the global agricultural picture. ILMS is providing training opportunities for farm managers to learn the principles and practices of active decision-making. This in turn, will give them a greater opportunity to direct their own future. The CUP Project is progressing well and its success will lead to even more opportunities and more successes for Ukraine."

The seemingly immense task of revamping and modernizing an out-of-date agricultural industry is not new to ILMS which continues development work in more than 60 countries around the world. Semex Alliance has been working in Ukraine since 1986, and last fall renewed its business partnership with Semex Ukraine, managed by Svetlana Fialova, as an extension to a 1990 agreement signed with Selecis Limited of Ukraine, managed by Irina Volenko, in Pereyaslav-Khmelnitsky. Semex Ukraine uses Canadian genetics and works in cooperation with the state AI unit Main Selection Centre of Ukraine, to improve cattle genetics and assist in training farm management skills. Semex Ukraine will accommodate part of the CUP Project training. "The key to success in development work, is making sure there is something in it for each party," explains Clapp, "when each stakeholder has something to gain from a successful project, then together we can achieve just about anything."

Putting brightly colored ear tags on calves born of Canadian genetics allows them to be identified quickly by local farmers who can decide for themselves if the calves are superior. L-r: Tom Clapp, Canadian Project Coordinator for ILMS; Victor Kovalchuk, President of the Producer Club; and dairy specialist Stefania Myrdak.

Third Annual Canada-Ukraine Strategic Seminar

by Ben Lombardi

The Canadian Department of National Defence (DND) maintains a broad array of programmes designed to assist the countries of Central and Eastern Europe with their ongoing political and economic reforms. Administered under the Military Training and Assistance Programme (MTAP), DND offers military officers and some civilian defence specialists the opportunity to come to Canada for language training (in both English and French), specialised professional development and the chance to enrol in courses at the Pearson Peacekeeping Centre. This \$9.4 million (1997) programme is financed directly from the Canadian defence budget. While the total size of this programme may seem small when compared with comparable US efforts, the MTAP represents a substantial commitment of Canadian resources to Central and Eastern Europe.

The Annual Seminar: Broad-based Participation

Given its friendly relations with Canada, Ukraine has been an active participant in MTAP-sponsored courses. Indeed, Ukraine is the largest single recipient of MTAP funding in Central and Eastern Europe, a status reflecting both its geopolitical significance and the complexity of the problems it currently faces. Since 1996, 103 Ukrainian officers have undergone language training, or have attended courses relevant to defence reform. In 1998, it is expected that a further 54 Ukrainians will come to Canada under the auspices of MTAP.

However, Canada-Ukraine defence relations are not based solely on Ukrainians coming to Canada. In 1995, the two countries decided that a regular dialogue on mutual security concerns was both warranted and necessary. Acting upon the suggestion of the then Ambassador to Canada, the late Victor Batiuk, the two defence ministries created what has now become an annual bilateral seminar. In 1995, the first seminar was convened in Kingston; in 1996, Kyiv was the host; and, in late September 1997, the discussion returned to Kingston's Fort Frontenac.

While DND conducts military staff talks with a number of countries, this seminar is unique. Unlike staff talks, which generally only include defence officials, the

Canada-Ukraine Strategic Seminar has a much broader base of participation. Both the Canadian and Ukrainian delegations have included defence and foreign ministry officials, as well as members of the two countries' academic communities (*see photo*).

Kingston 97: Wide-Ranging Exchanges

The Third Annual Canada-Ukraine Strategic Seminar took place from 22 to 25 September with the following Ukrainian participants: Major-General Mykola Dzubak (Deputy-Chief of the Ukrainian General Staff), Andriy Veselovsky (Deputy Head of Policy Planning at the Ukrainian Foreign Ministry), Dr. Hryhoriy Perepeltsia (National Institute of Strategic Studies), Olexiy Rybak (Foreign Ministry), Ivan Kholostenko (National Security and Defence Council), Dr. Serhiy Galaka (Institute of Foreign Relations and International Law) and Dr. Oleg Bodruk (Institute of the World Economy and Foreign Relations). Ambassador Volodymyr Farkalo and Colonel Olexandr Shemet, the Ukrainian military attache in Canada, also took time from their busy schedules in Ottawa to attend and participate.

The Canadian delegation consisted of

Daniel Bon (Director-General of Policy Planning in DND), Kenneth Ready (Director-General, International Industrial Programmes at DND), Andrew Rasiulis (DND), Lieutenant-Colonel David Bashow (Visiting Defence Fellow at Queen's University), Elizabeth Baldwin-Jones (Foreign Affairs), Louis-Phillip Sylvestre (Foreign Affairs), Graeme McIntyre (Foreign Affairs), Carol-Ann Alphonse (DND), Major Borys Gengalo (DND), Dr. Ben Lombardi (DND), as well as the four moderators for the seminar sessions. Moreover, this year the two defence ministries agreed to the participation of a respected member of the Canadian business community in Ukraine, Victor Pergat, and the foreign affairs editor of the Toronto Star, Gordon Barthos.

The seminar was, by all accounts, a success. During the previous seminars, the two delegations were often reserved in their discussions. This time, however, the exchanges were candid and wide-ranging. As one might expect, important differences of opinion on particular subjects exist between the two countries. However, a remarkable similarity of views also emerged.

The seminar was structured around four sessions over two days. The first day was devoted to international security matters, and was divided into a discussion con-

Seminar participants. First row (l-r): Marina Shevchenko (interp.); Elizabeth Baldwin-Jones; Andrew Rasiulis; Daniel Bon; MGen. Mykolay Dzubak; Stella Hryniuk; Andriy Veselovsky; Graeme McIntyre. Second row: Carol-Ann Alphonse; Maj. Boris Gengalo; Lcol. David Bashow; Gen. Victor Pergat; Dr. Roman Jakubow; Olexiy Rybak; Gordon Barthos; Oleg Bodruk; Vasili Kosenko (interp.). Third row: Ivan Kholostenko; Capt. Grigoriy Perepeltsa; David Haglund. Fourth row: Olexiy Tsiovhk (interp.); Dr. Ben Lombardi; Sergiy Galaka; Louis-Philippe Sylvestre; Col. Olexander Shemet.

cerning European security in the morning and Ukraine's relations with NATO in the afternoon. Professor David Haglund of Queen's University in Kingston set the tone for the day's talks when he noted that he had more questions than could possibly be answered and proceeded to challenge many of the delegates' views with his broadranging opening remarks. In the afternoon session, Dr. Roman Jakubow of DND posed the central question -- What does Ukraine expect from its relationship with NATO? Given the content of the two sessions, there was considerable overlap, and issues that arose in the morning were often still being discussed in the late afternoon. (Indeed, some of the issues were the topic of animated conversations at dinner and long into the evening!) By and large, however, there was general agreement on a variety of concerns.

First, all the seminar participants echoed the widely held view that the future European security system must be inclusive. In other words, no new dividing line in Europe should be permitted to emerge. While the precise means of achieving such a goal were the subject of considerable debate, everyone recognised that the failure to do so would impact negatively on both Canadian and Ukrainian security.

Second, there was a recognition that the relationship between NATO and Ukraine will continue to evolve. The signing of the "NATO-Ukraine Charter on a Distinctive Partnership" in July 1997 must be seen as only the first step. Aware of regional concerns, including Russian opposition to enlargement of NATO into the lands of the former Soviet Union, the seminar could not come to any conclusion as to what the future holds for NATO-Ukraine relations. Nevertheless, the discussion made the seminar participants more sensitive to the complexities of this issue.

The second day of the seminar focussed on issues less related to defence than those of the first day, but equally important for bilateral Ukrainian-Canadian relations. The morning session on Ukrainian political and economic reform was chaired by Viktor Pergat of Northland Power. As the General Manager of Operations in Ukraine, Pergat brought a wealth of personal experience to the seminar. Discussion centred on the scope and pace of the Kuchma Government's current reform efforts, a subject of great interest to all. Some time was also spent on Ukraine's accomplishments in building a democratic political system, as well as in dealing with the more controversial issue of corruption.

The last session focussed on Ukrainian and Canadian perceptions of each other. Chaired by Professor Stella Hryniuk of the University of Manitoba, the discussion ex-

York University Symposium on Ukraine

On Friday October 10, 1997 York University hosted a one day symposium entitled "Ukraine: Between Russia and NATO". Among the distinguished speakers at the symposium were two visitors from Ukraine, Admiral Volodymyr Bezkorovainy, the former commander of the Ukrainian Navy and present adviser on military affairs at the Ministry of Defence of Ukraine and Dr. Hryhorii Perepelytsia, Head of the Military Political Department at the National Institute of Strategic Studies in Kyiv.

The speakers addressed at length the military-political situation in Ukraine and the country's relations with both NATO and Russia. Topics also included the geopolitical dimension and security issues in the Black Sea region.

Other participants at the symposium included Dr. Sherman Garnett, Senior Associate at the Carnegie Endowment for International Peace, Prof. Aurel Braun, Political Science, University of Toronto, Prof. John Jaworsky, Political Science, University of Waterloo and Dr. Roman Solchanyk, Senior Analyst at the RAND Corporation.

amined the role of long-held stereotypes and personal experiences. Using both anecdotal evidence and her own research, she noted that Ukrainians often seem to regard Canada as a country of almost limitless wealth and prosperity, and cannot therefore understand why additional aid is not forthcoming.

While Canada's economic situation is unquestionably far better than that of Ukraine, Ukrainians appear unable to recognise the serious financial constraints the Canadian government and people must confront, as well as the lack of general knowledge in Canada about the countries that were behind the Iron Curtain. Within Canada, opinion on Ukraine is divided. On one hand are members of the diaspora community who have strong emotional ties to the land from which their ancestors came. Often, they have expectations about Ukraine, its culture and people, that are unrealistic. Strongly nationalist, many Ukrainian-Canadians fail to appreciate the economic despair that has gripped Ukraine since the collapse of the Soviet Union. Other Canadians are only now coming to grips with the existence of an independent Ukrainian state.

ANDRIY FESIAK

Top (l-r) - Admiral Volodymyr Bezkorovainy and Prof. Orest Subtelny; middle (l-r) - Dr. H. Perepelytsia and Dr. Aurel Braun; bottom (l-r) - Adm. Bezkorovainy, Prof. Subtelny and Prof. John Jaworsky.

For them, Ukraine is but one of many states in the territory of the former Third Annual Canada-Ukraine Strategic Seminar Soviet Union. Hryniuk ended the session by calling for an end to any illusions that might bedevil future bilateral relations.

Cultural and Community Visits

In addition to the excellent facilities offered by Fort Frontenac, Kingston offers a wide variety of sites of interest. As hosts for the this year's seminar, the Canadian organisers sought to ensure that the Ukrainian delegation left with some sense of the history of the region. While still permitting time to shop and relax, a cultural schedule was drawn up, including a visit to Old Fort Henry and a tour of the Royal Military College of Canada. The delegation also participated in a two-hour long discussion of Ukrainian politics with undergraduates at Queen's University. And, on the last evening before their departure, a buffet dinner with Ukrainian-Canadians permitted members of the delegation to meet with representatives of the diaspora community.

NATO Enlargement and Ukraine

by Dr. Volodymyr Farkalo

Extracts from an address given at the University of Ottawa, Chair of Ukrainian Studies, Sept. 12, 1997.

Development of cooperation with NATO occupies a very special place in the list of priorities of foreign policy of Ukraine. Shaping up its attitude towards NATO Ukraine proceeded from the recognition of profound transformation undertaken by NATO since the end of the Cold War and its continued adaptation to meet the changing circumstances of Euro-Atlantic security.

We recognize and welcome NATO's positive role in maintaining peace and stability in Europe and in promoting greater confidence and transparency in the Euro-Atlantic area, its openness for cooperation with the new democracies of Central and Eastern Europe, an inseparable part of which is Ukraine.

As Minister of Foreign Affairs of Ukraine H.E. Hennadiy Udovenko noted in his address at the seminar of North-Atlantic Assembly "Regional stability and security" (Kyiv, September 14, 1996), "Today most effective and most attractive security structure in Euro-Atlantic region for the newly democratic countries would, no doubt, be NATO. This Organization, which we consider the Alliance of democratic countries that poses no threat to Ukrainian national security, has already demonstrated its ability to adapt to new realities and challenges in today's world, succeeded in overcoming organizational limits of an isolated defence alliance and practically became a leader in initiating new cooperation forms in security sphere."

The establishment of the NACC and the PFP program became important steps in creating new European security architecture, instrumental elements of European integration. Without these structures it would be almost impossible to imagine the present and the near future of our continent.

NATO has gained a considerable experience of cooperation with many countries in military, technical, scientific, environmental and other spheres, experience in harmonizing varied interests and relations, seeking compromises and strategic solutions, experience in collective responsibility and

solidarity, and, at the same time, respect for national peculiarities and national interests of different member-countries. All this make the Organization, on one the hand, truly effective and, on the other flexible enough in order to become the pillar of new European security structure capable of adequately responding to new challenges and threats.

Therefore, NATO enlargement will have key importance in formation of a new European security system - both for its new members and for the rest of the countries in this region."

The 1997 Madrid will remain in history as the venue which has seen the dividing line inherited from the Cold War disappear from the very heart of the European continent. The historic decision to invite the Czech Republic, Hungary and Poland to join the North Atlantic Alliance was made there. And Ukraine considers those three its closest neighbors, partners and friends.

Thus Ukraine welcomed NATO's decision to admit new members ... Given the still unfinished process of creating a united Europe, it is very important to avoid drawing new division lines (especially confrontational ones), new "Berlin walls" as well as to avoid creation of any new "zones of influence" or "spheres of special interest" when establishing a new security architecture.

It is quite important for Ukraine to find its proper and deserved place in geopolitical environment which is developing now. For Ukraine the answer is in establishing very special relations with NATO, which reflect its unique and distinctive position in Europe.

Ukraine has chosen a truly European path of development, based on respect of

OFFICE OF THE PRIME MINISTER
Ambassador Volodymyr Farkalo (l) at a meeting last spring between Canada's Prime Minister Jean Chrétien (c) and Ukraine's Foreign Minister Hennadiy Udovenko (r), now at the UN (see page 4).

human democratic values, since 1990 when the Declaration of State Independence was adopted ...

Practical realization of the chosen course requires solving of whole range of problems, most important of which are the following:

- ◆ comprehensive restructuring of the political system aimed at transforming the totalitarian society into law-abiding democratic state with the aim to ensuring fundamental human rights and basic freedom as well as implementing the highest democratic values;
- ◆ economic reform aimed at transition from a centrally planned management system to the development of market-oriented economy;
- ◆ the most serious and, perhaps, the most difficult -- transformation of the psychology of every citizen from a mentality of a subject of totalitarian regime to a liberated psychology for the free member of society law and justice guided by this.

In the sphere of foreign policy, the course to integrate into European and Euro-Atlantic structures as a strategic and irreversible one was reflected in major documents guiding the principles of Ukrainian foreign policy. This course is a dominating priority of our policy, and on this road we have already achieved considerable progress -- in developing relations with the European Union, becoming a member of the Council of Europe and the Central-European Initiative, actively developing cooperation within

Black Sea Economic Cooperation, and pursuing productive contacts with NATO, WEU and other structures ...

Ukraine does not have to preclude its participation in the European security system which is under the process of creation now and which should have as its major components the leading European structures such as OSCE, NATO, EU, WEU and others

At the same time, to ensure stability and security, and to avoid drawing new division lines and new confrontation in Europe, it is also necessary to: firstly - ensure NATO's openness in the future; secondly - ensure that this process is accompanied by the widening of cooperation between NATO and other structures and all interested countries of the region; and thirdly, adequately take into consideration interests and concerns of all countries in the region as well as by transformation of the Alliance into wider collective security structures.

For my country, the Madrid summit has also given birth to an event of prime significance: the signing of the Charter on Ukraine-NATO Special Partnership. This truly historic document has become yet another testimony that the European continent will gradually have its new security system developed on the basis of openness and partnership.

The adoption of this Charter reflected the deep internal transformation of NATO as well as the substantial achievements of the democratic course of Ukraine in its integration into the European and Euro-Atlantic structures.

The special partnership will expand the existing frame of cooperation within NACC and PFP program which involve 16 countries of the North-Atlantic Alliance along with 28 partner-countries. It is considered to be an important and independent instrument of the united security system in Europe which has been developing since the end of the Cold War and is aimed at replacing the old confrontational model built at the end of the WWII in Yalta on the basis of that time -- understanding of the division of Europe to "influence and domination spheres".

By recognizing Ukraine's key role in supporting all-European stability and security, NATO member-states, in turn, supporting preservation of Ukraine's sovereignty, political independence, territorial integrity and inviolability of its borders as well as its strategic goal to fully integrate into European and Euro-Atlantic structures opened to all European democracies. Special Ukraine-NATO relations will not only contribute to the strengthening of stability and

Ukraine's Emergency Preparedness Deputy Minister Meets Canadian Counterparts

Left photo - l-r: Lt.Gen. V. Hrechaninov, DM of Emergency Planning of Ukraine and M. Graham, Director of Emergency Programs and Exercises, EPC. Right photo - l-r: Prof. A. Hrekhow (First Secretary for Science & Technology, Ukrainian Embassy in Ottawa; R.R. Henault, Deputy Chief of Defence Staff, DND; Natalia Bezrodnenko, Senior Specialist, Ukraine's Ministry of Emergency Planning; and LtGen. Hrechaninov.

A delegation from the Ministry of Emergency Planning of Ukraine headed by Deputy Minister LtGen. V. Hrechaninov was in Ottawa Sept. 14-16 to exchange information on topics in civil defence and the prevention of emergency situations. During the visit, they met with Dr. Eric Shipley, Executive Director for Emergency Preparedness Canada, Michael Braham, Director of Programs and Exercises for EPC and Dr. C. Tucker, EPC's Senior Scientific Advisor.

Later, at a briefing at Environment Canada, they held discussions with R. Kallio, Head of the Hydrotechnical Section, M. Sydor, Head of Ecosystem Modelling and Analysis, and J. Cooper, Director of Water Issues Branch, and were briefed on Canada's methods for handling issues related to ecosystems and environmental resources. The delegation also met with the Deputy Chief of Staff Maj.Gen. R. Henault and advisors at the Department of National Defence.

security in Europe but as well widen the borders of common democratic values...

Let me especially underscore that indivisibility and comprehensiveness of the European security are not merely some academic or declarative principles for Ukraine. From the point of view of our national security they lie within the practical realm. The thousands of years of Ukrainian history where so many pages are written in blood and tragedies, is now entering its stable and civilized phase...

I would also like to stress the major role Canada has played, and continues playing, in developing Ukraine-NATO relations. Canada was the first Western country to recognize Ukraine's renewed independence back in 1991. From the very beginning, different from some other countries, Canada has had its conceptual strategic vision of the role and significance of Ukraine for securing peace and stability in Europe, and thence, in the whole world. Canada has consistently rendered Ukraine all-round assistance and support in the dif-

ficult first years after the renewal of our independence, supporting Ukraine within the NATO framework in particular.

An important role in furthering this special partnership is played by NATO Information Centre, opened in Kyiv by NATO Secretary-General J. Solana on May 7, 1997 (*headed by Canadian diplomat Roman Lischynsky - ed*) ...

Widening of its cooperation with NATO corresponds to the national interests of the country, its strategy to integrate into the European and Euro-Atlantic structure. In such context only we see prospects for Ukraine's development as an independent European state. Establishment of special relations is also in line with the role Ukraine plays on the continent and also contributes to the significance of the Alliance to European security. It will become a certain guarantee against drawing new division lines in Europe and restoring "influence spheres" or security "grey zones".

Training in Civil Emergency Preparedness

In August 1997, under the umbrella of NATO Partnership for Peace Program, Emergency Preparedness Canada (EPC) officials from Ottawa (Terrell Popoff) and Saskatchewan (Hal Swain) and two instructors from the Canadian Emergency Preparedness College in Arnprior, outside Ottawa, (René Gauthier and Gaétan Malenfant) visited Ukraine's Ministry of Emergency Preparedness and Population Protection from the Consequences of Chornobyl Catastrophe in Kyiv. Bilateral discussions on emergency preparedness were held with Deputy Minister O. Hayduck and his staff and LCol. Igor Nedelin, Director of the Ukrainian Civil Defence Training Centre in Kyiv.

This visit was the result of a prior Canadian visit to Kyiv by four members of Ukraine's Civil Defence, who attended a series of training courses offered at the Canadian Emergency Preparedness College over a five-week period last spring, including Col. Alexander Alexandrov, LCol. Igor Nedelin, Major Volodymyr Iliushchenko and Vadym Kuzyk. The Ukrainians also had the opportunity to interact with many Canadian emergency planning experts across the country and tour Ottawa, Toronto and the Niagara Falls area.

During this training, Ukraine's Ambassador to Canada Volodymyr Furkalo and the Head of Ukraine's Civil Defence LGen. Viktor Grechaninov visited the College and, following a briefing on Canada's extensive program to deal with emergencies, EPC was extended an invitation to deliver a shortened program in Ukraine, which they accepted.

A three-day course in basic emergency planning was developed and delivered at the Training Centre in Kyiv to senior officers of the Ukrainian Civil Defence representing all regions of Ukraine and government officials. The aim of the course was to advance civil preparedness for emergencies of all types. Participants were introduced to the Canadian emergency response system. The course covered subjects related to a civil emergency such as Disaster Management, Planning in Municipalities, Hazard Analysis, Community Emergency Plans, Dangerous Goods, Recovery, Disaster and the Media, and Education, Training and Exercises.

A special visit was arranged to the Civil Defence Brigade located in Kyiv where the Canadians were briefed on the Civil Defence organization of Ukraine and given a tour of

Senior Officers of the Ukrainian Civil Defence and government officials participating in the Canadian course.

Canadian experts/trainers in emergency planning were briefed on Kyiv's Civil Defence Brigade equipment.

Deputy Minister O. Hayduck (4th right), staff and Canadians at Ukraine's Civil Defence Training Centre in Kyiv.

Brigade facilities and equipment. A briefing was also given on Ukraine's Chornobyl

disaster and its consequences, with members visiting the site and museum.

Ukrainian Investigator Joins RCMP's Drug Training Program

Winnipeg, Sept. 1997... A Kyiv police officer involved in narcotics investigations was one of fifteen investigators from around the world who participated in a two-week program to learn how Canadians are waging their war on drugs.

The RCMP program is part of an international crime-fighting strategy that lets police officers from different programs exchange information and attend workshops to improve their skills. Foreign officers are provided instruction in drug identification and special investigation techniques. Participants attended one week of classroom

instruction and a second week of observation of the practical applications at RCMP drug sections across Canada.

This was the 14th such sessions under the program, which started in 1990, and 290 law enforcement officers in other countries have been trained to-date. Sgt. Ron Madden, with the international affairs section of the RCMP drug enforcement branch, emphasized that the training promotes reciprocity and produces dividends around the world, since 80% of the time investigations lead to other countries, and cooperation is essential.

SBEDIF Project Lease/Loan Program in Ivano-Frankivsk

The SBEDIF project (Small Business and Economic Development for Ivano-Frankivsk) has successfully implemented a lease/loan program. This past summer, twelve loans were approved, whereby successful loan applicants lease-to-own equipment for value added businesses that meet local economic needs.

Two of the recent successful candidates include a bakery in Tysiv (northern region of the Oblast) and an ice-cream/bakery/restaurant in Kolomyia (southern region). The bakery in the village of Tysiv (3000 inhabitants) is a new business that within a month has employed 8 full time employees and is producing 950 loaves of bread a day. The ice-cream producing restaurant in Kolomyia has had its total sales volume increase by 50% since the loan/lease which effectively gave more stability to the female owners-entrepreneurs as well as full time jobs to two new employees.

Other successful loans include a door maker in Broshniv (10 new employees), a new bakery in Kosiv (8 new employees), a new ladies garment sewing business (2 new employees), and a new paint maker in Ivano-Frankivsk (2 new employees). Loans approved and being implemented include a roof repair business, milk processing, wood processing, and a dentistry bureau.

Note: According to Eastern Economist/Dilo, Sept. 8, 1997, Ukraine has 300,000 small and medium-sized businesses, of which only a third are actually trading, and the number could be as high as 2.5 million. Development of small business has come to a standstill in the last two years. As a result, their contribution to the country's GDP stands at a paltry 7%. Union of Entrepreneurs of Small, Medium and Privatized Vice President Viacheslav Bykovets blames lack of government support, and has proposed that the state ease the tax burden and pass a law on the development of small businesses.

UKRAINIAN ECHO/HOMIN UKRAINY

Ukrainian army officers training at the Canadian Forces Base in Camp Borden joined the Toronto celebrations of Ukrainian Independence.

SBEDIF Project Manager Don Domansky with bakery manager in Tysiv.

Brief Summary of Articles in the Ukrainian-Language Section

Pp. 19-20 The lead story is the same as the English-language feature, covering the **Government of Manitoba's Trade Mission to Ukraine**, led by Premier Gary Filmon. An MOU was signed to work in partnership in areas such as economic development, education and culture (see pp. 2-3).

P. 21 This story covers the **Third Annual Canada-Ukraine Strategic Seminar**, illustrating the ongoing broad military cooperation between Canada and Ukraine (see pp. 13-14).

Pp. 22-23 **Embassy Activities:** The endeavors of the Ambassador and staff of Canadian Embassy in Kyiv, and the Ukrainian Embassy staff in Ottawa, basically as described on pages 38-39, but also including the visit of Ukraine's Minister of Emergency Preparedness to Canada (see p. 16).

P. 24 **Ukrainian Journalists Study Canadian NGOs:** This feature focuses on the growing number of non-governmental organizations in Ukraine and the lack of understanding of their roles. A delegation of Ukrainian journalists and media reps visited Canada for a two-week study tour of Canadian NGOs and social service agencies (see pp. 7-8).

P. 25 **Exporting to Canada - Apparel:** Description of the clothing industry in Canada, and basic information for potential Ukrainian exporters on how to enter and be competitive in the Canadian market, as well as where to turn for further assistance. Previous issue of the MONITOR described the Housewares and Textiles sectors.

Pp. 26-27 **Focus on Ontario:** A regular MONITOR feature, this time we zero in on the province of Ontario, describing population, geography, industrial base, importance in the Canadian economy, and particularly business potential for Ukraine. MONITOR cover photo: Toronto skyline.

P. 26 **Diplomatic Missions and Contacts:** As on p. 45, a listing of Canadian and Ukrainian contacts for readers.

Pp. 30-35 **Special Feature:** Bilingual listing of current CIDA projects in Ukraine.

КАНАДА ♦ УКРАЇНА МОНІТОР

*Прем'єр Манітоби
Гері Філмон
в Україні
Нові перспективи
двоєстороннього
співробітництва*

У першому тижні жовтня ц.р. відбувався візит прем'єра канадської провінції Манітоба Гері Філмона в Україну. Його метою було сприяти манітобським підприємствам у виході на міжнародний ринок, наладнати роботу спільних підприємств в Канаді й Україні. Делегація відвідала Київ та Львів — місто-побратим Вінніпегу, столиці Манітоби.

У Києві відбулася зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою, у якій він висловив повну підтримку канадських пропозицій у прискоренні розвитку двосторонніх торгівельних зв'язків між Україною і Канадою. Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко проявив спеціальне зацікавлення у співпраці в галузі ракетобудування і освоєння космічного простору, зокрема про можливість використовувати українські ракети-носії для виведення на навколоземну орбіту комерційних супутників з Космічного центру ім. Черчіля в Манітобі.

Під час візиту уряди України та Канади підписали меморандум про порозуміння у співпраці в спільніх ділянках, таких як економічний розвиток, освіта і культура, зробили важливий крок у налагодженні ще більшої кооперації. Цей договір підписали прем'єр Манітоби та міністр закордонних справ України Антон Бутейко. Гері Філмон сказав: „Велика кількість родинних зв'язків між Україною і жителями Манітоби дають підстави працювати спільно. Ми сподіваємося допомогти Україні в здійсненні її мети у реформуванні політичної і економічної систем. Обі наші країни можуть мати велику користь від співпраці між урядами, промисловими підприємствами і академічними установами“.

Договір налічує 11 головних напрямків: економічний розвиток, енергетика, житлове і промислове будівництво, сільське господарство, охорона довкілля, наука і технологія, туризм, транспорт, освіта, культура і спорт, державне управління. Для втілення цього договору в життя урядами України і Манітоби буде створено керуючий комітет у складі відповідальних урядових працівників під головуванням Лен Деркач і одного з українських міністрів. „Ми маємо намір заходити до співпраці у торгівлі та інвестиціях приватний сектор, а також громадський сектор у налагодженні зв'язків економічного розвитку на локальних місцевих рівнях“ — сказав Деркач. „У нас спільні завдання у створенні більше робочих місць, забезпечення добробуту, достатку і високої якості життя у здоровому довкіллі“.

У Києві прем'єр Гері Філмон зустрівся з міністром сільського господарства України Юрієм Карасиком, побував на зустрічі з

Делегація провінції Канади Манітоба на чолі з прем'єром Гері Філмоном зустрічається з працівниками Посольства Канади в Україні

У ЦЬОМУ НОМЕРІ:

Візит в Україну прем'єра
Манітоби Гері Філмона
стор. 19-20

Військова співпраця
стор. 21

Діяльність посольств
Канади та України
стор. 22-23

Роль неприбуткових
організацій в
громадянському суспільстві
стор. 24

Експортуємо до Канади:
готовий одяг
стор. 25

У фокусі — провінція
ОНТАРІО
(на обкл. вид на м. Торонто)
стор. 26

Офіційний візит

депутацькими групами Верховної Ради України, які очолювали заступник голови Верховної Ради п. Мусіяка (до речі, він був учасником проекту законодавчої співпраці, який проходив у Манітобі за кошти Канадського агентства міжнародного розвитку). Делегація також зустрілася з членами паралельно діючих комітетів Канадсько-української ділової групи і Канадсько-української ділової ініціативи (КУДІ), відвідала ряд промислових та сільськогосподарських підприємств області.

У Львові Гері Філмона зустрівся з керівництвом обласної адміністрації М. Гладієм та мером міста В. Куйбідою, відвідав Львівський політехнічний інститут.

У склад манітобської делегації входило вісім представників з великих компаній, ділових кіл, академічних інституцій, серед них: Кріс Лоренц, керівник манітобського промислового будівництва; Біл Фаст, ОлФаб-будівельні компоненти; Оссама Ебоузайд, перший віце-голова і керівник управлінням компанії Структури Центральної Канади; Террі Левицький, консультант міжнародного навчання коледжу Ред Рівер; Джим Ожеховський, виконавчий архітектор Сміт Картер Архітектс анд Інженір Інк; д-р Емок Шасмари, президент Манітобського університету; д-р Стела Грінюк з відділу міжнародних зв'язків Манітобського університету. Манітобський університет, зокрема, доповнював манітобську місію впровадженням нових ініціатив у студентських і міжфакультетських обмінах і спільних науково-дослідницьких проектах з вищими учбовими закладами Києва і Львова, з якими вже попередньо налагоджено зв'язки.

Один із спільних манітобсько-українських проектів — діяльність компанії Вилмар Віндловз, яка виготовляє вікна. Компанія вже зробила значний крок на українському будівельному ринку — для великих будівельних проектів підписано контракт на виготовлення продукції на суму понад півмільйона доларів. Ця торгова угода відкриває двері і для інших промислових підприємств Манітоби, особливо для підприємств галузі будівельних матеріалів, галузі, яка має багатообіцяючі перспективи. Замовлення було отримано за посередництвом компанії Кадіма Груп Лімітед, найбільшої канадської будівельної компанії на українському ринку, яка має дозвіл на проведення будівельних робіт в Україні і право представляти продукцію Вилмар Віндловз. Кадіма Груп є сьогодні головною підрядною організацією для проведення завершувальних робіт, включно з опаленням, кондиціонуванням і вентиляцією, електротехнічним і сантехнічним обладнанням, оздоблювальних робіт у великому державному будівельному замовленні.

Виробництво будівельних матеріалів у Манітобі сьогодні має значний зрост у експорті продукції в такі країни як Сполучені Штати, Японію, Корею, Китай і Німеччину. Будівельно-деревообробна промисловість дає провінції прибутків від експорту 500 млн. доларів річно. Манітобські вироби визначаються високою якістю і стійкістю до атмосферних впливів. Тому в провінції, яка є центром найякісніших енергозберігаючих канадських технологій у виробництві вікон, зосереджено дві найбільші канадські компанії.

Від часу першої поїздки прем'єра Гері Філмона в Україну в 1991 році, здійснено ряд успішних манітобсько-українських проектів. У рамках Канадсько-української ініціативи (КУДІ '97) минулого літа у Вінниці відбулась конференція з питань будівельних матеріалів. Також провінція має угоду про продаж тракторів та сільськогосподарського обладнання.

Прийом в Посольстві Канади

Підписання Меморандуму про порозуміння прем'єром Г. Філмоном і міністром закордонних справ України А. Бутейком

Біля трактора канадського виробництва «Holland» на показовій фермі в м. Переяслав-Хмельницький

Третій стратегічний семінар

Бен Ломбарді

Міністерство національної оборони Канади (МНО) здійснює ряд програм допомоги країнам Центральної і Східної Європи у проведенні політичних і економічних реформ. Під керівництвом відділу Програми військового тренування і допомоги (ПВТД), міністерство надає можливість військовим офіцерам і цивільним спеціалістам приїхати до Канади для вивчення мови (англійської та французької), спеціалізованої професійної науково-дослідницької роботи та участі в курсах, які проводить Миротворчий Центр ім. Пірсона. Ця програма, на яку виділено 9.4 млн. доларів (1997 р.), фінансується безпосередньо з канадського оборонного бюджету.

Україна є активним учасником курсів, що проводяться ПВТД. Дійсно, серед країн Центральної та Східної Європи Україна отримує найбільшу допомогу від ПВТД і це відображає як геополітичне значення України, так і складність проблем, які постають перед нею. З 1996 року 103 українські офіцери навчалися на мовних курсах або курсах з питань оборонної реформи. У 1998 р. очікується, що у рамках цієї програми до Канади прибудуть 54 українських фахівців.

Проте канадсько-українські відносини у справах реформи оборонної програми базуються не тільки на поїздках українців до Канади. У 1995 році обидві країни вирішили, що регулярний діалог з питань оборонної політики виправданий і необхідний. З ініціативи колишнього посла України в Канаді Віктора Батюка, оборонні міністерства обох країн заклали основи цього щорічного двостороннього семінару. Перший семінар був скликаний в Кінгстоні в 1995 р., у 1996 р. господарем був Київ, наступний семінар відбувся в кінці вересня 1997 р. знову в Кінгстоні. Цей семінар унікальний — до роботи у ньому залучені не тільки, як це звичайно робиться, кілька високих урядових і міністерських службовців — він охоплює значно ширше коло фахівців.

Цьогорічний семінар відбувся дуже успішно. Обміни думками були відвіртими і широкомасштабними. Семінар складався з чотирьох сесій. У перший день обговорювалися міжнародні аспекти оборонної політики обох держав, в тому числі питання європейської безпеки і стосунків України з НАТО. Професор Дейвид Гагланд з університету Квін задав тон обговоренням, у яких було поставлено

стільки запитань, що забракло часу на відповіді. Д-р Роман Якубів (МНО Канади) сформулював центральне питання: «Чого сподівається Україна від своїх стосунків з НАТО?» Обговорення цього питання значно вийшло за межі сесії і тривало до пізнього вечора.

По-перше, всі учасники семінару поділяли думку, що майбутня система європейської безпеки не може допускати ніяких нових ліній поділу Європи, бо такий поділ однаково негативно вплинув би на безпеку як України, так і Канади. По-друге, було визнано, що стосунки між НАТО і Україною продовжуватимуть розвиватися. Підписання хартії про особливі стосунки НАТО і України у липні ц. р. розглядалося тільки як перший крок. З огляду на негативну реакцію та опозицію Росії щодо розширення НАТО на Схід і на відношення України з НАТО, семінар не приймав ніяких висновків з цього питання. Незважаючи на це, дискусії донесли до кожного учасника розуміння його важливості.

Другий день семінару був дещо менше пов'язаний з питаннями оборони, проте не менш важливим для обговорення двосторонніх українсько-канадських відносин. На ранковій сесії з доповіддю про політичні і економічні реформи, розбудову політичної системи, подолання корупції в Україні виступив Віктор Пергат, Генеральний директор Нортланда Пауер в Україні.

На останній сесії професор Стелла Гріньюк поділилася особистими спостереженнями щодо стереотипів, які побутують серед населення України та Канади та які непорозуміння вони викликають.

На додаток до чудових умов, створених для проведення семінару в Кінгстоні, його учасникам була запропонована широка культурна програма, яка дала змогу ознайомитися з історією і культурою цього краю. Відбулися також дискусії зі студентами університету Квін і зустріч з представниками української громади.

Перший ряд (зліва направо): Марина Шевченко (перекладач); Елізабет Балдвін-Джонз (МЗС Канади); Андріу Разіуліс (МНО Канади); Даніель Бон (Ген. директор відділу політпланування МНО Канади); генерал-майор Микола Дзюбак (начальник штабу ЗС України); Стелла Гріньюк (професор Манітобського університету); Андрій Веселовський (керівник відділу політпланування МЗС України); Граем МакІнтайр (МЗС Канади);

Другий ряд: Керол-Анн Альфонс (МНО Канади); майор Борис Генгало (МНО Канади); лейтенант-полковник Дейвид Башов; Віктор Пергат (Генеральний директор «Нортланда Пауер в Україні»); д-р Роман Якубів (МНО Канади); Олексій Рибак (МЗС України); Гордон Бартос (редактор відділу міжнародних справ газети «Торонто Стар»); д-р Олег Бодрук (Інститут світової економіки та закордонних відносин); Василь Косенко (перекладач).

Третій ряд: Іван Холостенко (Служба безпеки і Рада оборони України); д-р Григорій Перепелиця (Національний інститут стратегічних навчань); д-р Дейвид Гагланд.

Четвертий ряд: д-р Олександр Цвозд (перекладач); д-р Бен Ломбарді (МНО Канади); Сергій Галака (Інститут закордонних відносин і міжнародного права); Луї-Філіп Сильвестр (МЗС Канади); полк. Олександр Шемет (старший помічник військового аташе України в Канаді).

Діяльність посольства

Посольство Канади
в Києві

Canadian Embassy

Канада розглядає Україну як важливого стратегічного партнера

Питання розвитку українсько-канадських відносин в економічній та політичних сферах обговорено під час зустрічі прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка з надзвичайним і повноважним постом Канади в Україні Кристофером Вестдалом.

Як зазначив В. Пустовойтенко, український уряд намагається приділяти постійну увагу розвиткові економічної співпраці між Україною і Канадою. Однак, на жаль, констатував прем'єр-міністр, нині спостерігається зниження товарно-економічного обігу, українського експорту. Так, зокрема, за минулій рік зовнішньо-торговельний обіг становив 59,3 млн. доларів, а за перше півріччя цього — тільки 21 млн. доларів. На переконання В. Пустовойтенка, вжиття урядом України термінових заходів в економічній сфері має поліпшити інвестиційний клімат у державі. У зв'язку з цим, підкresлив він, бажаним для України було б залучення канадських інвестицій у вітчизняну економіку. На активізацію українсько-канадських економічних відносин, за словами В. Пустовойтенка, матиме позитивний вплив інтенсифікація діяльності спільної Українсько-канадської комісії з питань торгово-економічного співробітництва. До речі, найближчим часом українська сторона має намір передати канадській деталізований перелік основних напрямів діяльності цієї комісії.

Зі свого боку, канадський дипломат наголосив, що Канада завжди розглядала Україну як свого важливого стратегічного партнера у всіх сферах економічного і політичного співробітництва, вбачаючи у ній фактор стабільності в Європі та світі. На думку Кристофера Вестдала, успішне функціонування в Україні спільних українсько-канадських підприємств є добрим прикладом співпраці на перспективу. Пріоритетними напрямами двостороннього співробітництва могла б стати сільськогосподарська галузь, зокрема, переробна промисловість та аграрно-промисловий комплекс.

Канада надає допомогу сирітським будинкам України

Посол Канади в Україні Кристофер Вестдал передав українсько-канадській доброчинній організації «Приятелі Дітей, Україна» внесок в розмірі 10000 дол. Внесок зроблено Канадським фондом співробітництва при посольстві Канади в Україні, який надає допомогу українським організаціям, що працюють у сфері соціальної, економічної та демократичної реформ. Кошти буде направлено для професійного навчання директорів 180-ти українських будинків сиріт, зокрема, створенню Асоціації директорів.

Кристофер Вестдал наголосив, що така опосередкована допомога знедоленим дітям дуже важлива, адже рівень їх освіченості визначатиметься кваліфікацією вчителів та їх професіоналізмом. Кошти будуть також використані на проведення конференції, спрямованої на вдосконалення системи управління школами та поглиблення знань директорів.

Уряд Канади протягом трьох років передав організації «Приятелі дітей» допомогу в розмірі 625 тис. канадських доларів.

Перший урожай канадсько-українсько-польського проекту

Від 2 по 5 вересня 1997 р відбувся візит польських фермерів до Старо-Самбірського району Львівської області у межах українсько-польського проекту розвитку молочної промисловості. Разом з українськими колегами фахівці з Польщі відвідали Дрогобицьку селекційну станцію, обговорили питання контролю за гербіцидами та бур'янами, оглянули посіви. Найбільше враження відвідувачі одержали від одного з перших в Україні урожаїв соєвих бобів. Цей урожай був вирощений з насінням бобів, які передали українським фермерам іхні польські партнери. Виправдалися сподівання канадських експертів з Міжнародної школи тваринництва щодо врожаю на рівні стандартів Канади. Представники канадського посольства також відвідали цю подію.

Допомога в подоланні наслідків повені

4 серпня Посольство Канади в Україні оголосило внесок в розмірі 10,000 кан. доларів з Канадського Фонду для Львівської області з метою подолання наслідків спустошувальної повені наприкінці липня. Надані кошти були використані на закупівлю дезінфекторів для систем каналізації та водостачання в області.

Підтримка науково-популярного журналу «Натураліст»

Посол Канади в Україні оголосив рішення Канадського фонду посольства про грошовий внесок у розмірі 11000 гривень на підтримку екологічного журналу «Натураліст». Канада профінансує закупівлю обладнання для «Натураліста», який інформує українську молодь про екологічні проблеми та розповідає про можливі дії для поліпшення екологічного стану в Україні. Цей журнал, що видається «Лігою захисту права на життя та сприяння рівновазі в природі», дуже популярний серед молоді та шкільних викладачів, які користуються журналом під час занять. Посол К. Вестдал сказав: „Досвід Канади показує, що молодь, яка озброєна сучасною екологічною інформацією, може бути дуже успішною діючою силою, що змініє не лише їх особисте ставлення до навколошнього середовища, але також їх батьків та інших членів родини. Забезпечення молоді такою інформацією є життєво важливим кроком на шляху поліпшення екологічного стану в Україні”.

Канада підтримує „Телефон довіри“ для жертв сексуальних насильств

Посол Канади в Україні оголосив рішення Канадського фонду посольства про внесок у розмірі 12000 гривень для підтримки діяльності Жіночого кризового комітету в Києві. Ці кошти дозволяють Центру встановити та ввести в дію „Телефон Довіри“ для жінок та дівчат-підлітків, які постраждали від сексуального насильства. „Телефон Довіри“, що працюватиме 24 години 7 днів на тиждень, буде надавати професійну допомогу в кризових ситуаціях та в психологічній реабілітації жінок та дівчат, що були згвалтовані або зазнали іншої форми сексуального насильства. „Сексуальне насильство — це нестерпна образа, тому що це насильство над найістотнішим правом людини — правом контролювати своє тіло, самого себе. Саме тому, що жертви часто соціально тавровані і знайомі з тими, хто їх ображає, в більшості випадків це залишається незголошеним злочином. Я сподіваюсь, що Жіночий Кризовий Центр, змінений „Телефоном Довіри“, який ми фінансируємо, буде в змозі вплинути на громадське розуміння та допоможе скривдженим жінкам одужати“, — сказав посол Кристофер Вестдал.

(зліва направо) А. Грехов, Р. Ено, Н. Безрадченко,
В. Гречанінов

Делегація Міністерства з надзвичайних ситуацій України в Канаді

Делегація Міністерства з надзвичайних ситуацій України на чолі з заступником міністра генерал-лейтенантом В. Гречаніновим перебувала в Оттаві з 14 по 16 вересня 1997 року. Метою візиту був обмін інформацією в галузі цивільної оборони та запобігання надзвичайних ситуацій.

Під час візиту відбулися зустрічі з М. Брайамом (директором програм з надзвичайних ситуацій), д-ром Е. Шиллі (виконавчим директором Міністерства захисту населення Канади), д-ром К. Такером. 15 вересня відбувся брифінг в міністерстві навколошнього середовища Канади (керівник п. Р. Калліо), на якому п. М. Сайдор (голова підрозділу моделювання водного регулювання) розповів про роботу свого підрозділу, а також виступили п. Т. Інзюк (аналітик моніторингу оточуючого середовища) та п. Дж. Куппер (директор напрямку водного регулювання). Того ж дня відбувся візит вічливості до генерал-майора Р. Ено в Міністерстві оборони Канади. 16 вересня делегація відвідала дамби в Бронсоні та Фітцрої.

Під час перебування в Оттаві делегацію супроводжував перший секретар Посольства України з науки та технологій професор А. Грехов.

Візит делегації Асоціації медсестер України

Делегація у складі Галини Івашко (президента Асоціації медичних сестер України, Київ) та Тетяни Левіщенко (віцепрезидентка УАМ, Голови Ради асоціації медсестер м. Києва)

перебувала в Канаді з 4 по 18 жовтня 1997 р. на запрошення Канадського товариства міжнародної охорони здоров'я.

9 жовтня радник-посланник В. Корзаченко та перший секретар з науки та технологій професор А. Грехов зустрілися в Посольстві України в Канаді з делегацією, яку супроводжувала Керівник програми КТМОЗ «Партнери в охороні здоров'я» Полетт Шатц і мали з ними бесіду.

10 жовтня делегація відвідала Міністерство охорони здоров'я Канади (МОЗК), де відбувся «круглий стіл» з представниками відділу політики і стратегії МОЗК, присвячений системі охорони здоров'я Канади — Медікейр.

Співпраця у захисті озонового шару

Українська делегація на чолі із заступником міністра охорони навколошнього середовища та ядерної безпеки брала участь в вересні ц.р. в 9-ій нараді сторін-учасниць Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар. Україна, як і ще 114 держав, ратифікувала Лондонські поправки Монреальського протоколу й зобов'язалася дотримуватися графіка припинення використання озоноруйнівих речовин, конторлювати й обмежувати діяльність, що негативно впливає на озоновий шар.

Засідання комісії УКРАЇНА - НАТО

10 жовтня в Брюсселі розпочалося перше засідання комісії Україна - НАТО. У засіданні брали участь Генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана, посли 16-ти країн-членів НАТО та місії України при НАТО. Борис Тарасюк, керівник місії України при НАТО, поінформував, що під час засідання заплановано затвердити план співпраці України з НАТО до кінця цього року. План передбачатиме низку заходів, від організаційно-ознайомчих візитів до організації зустрічей і засідань різних органів НАТО з представниками України.

Канадські новини

Нові послуги авіакомпанії Ейр Канада стали результатом договору про авіаперевезення між Канадою і Україною, підписаного у Вінніпезі 14 червня під час візиту до Канади Павла Лазаренка.

Розбудова кредитних спілок

Кредитні спілки України отримали 3,4 млн. доларів від уряду Канади і 1,2 млн. доларів від Канадської кооперативної асоціації та Української кооперативної ради Канади. Генеральний директор канадської програми «Розвиток кредитних спілок України» Богдан Козій висловив припущення, що до 2000 року в Україні налічуватиметься близько ста кредитних спілок. 55 нині діючих вже отримали технічну допомогу в рамках цієї програми.

Ейр Канада надає нові авіапослуги

Канадська авіакомпанія Ейр Канада проголосила про надання нових послуг в перевезенні в Україну з Торонто, Калгарі і Ванкуверу. Нові авіаперевезення до Києва і Одеси через Франкфурт розпочали діяльність в кінці серпня ц.р. при співпраці з Люфтганзою.

Ейр Канада і Люфтганза пропонують в день три безпосадкові польоти між Торонто і Франкфуртом, один раз в день маршрут Ванкувер-Франкфурт і Калгарі-Франкфурт. У наступному році додається маршрут Монреаль-Галіфакс-Франкфурт. Авіакомпанія Люфтганза доставляє пасажирів в Україну три рази денно.

Роль неприбуткових організацій у громадянському суспільстві

Неприбуткові організації (НПО), або «третій сектор» — це нове явище для українського пост-радянського суспільства, роль якого ще до кінця не усвідомлена широкою громадськістю, урядом чи підприємцями. Як і в інших пост-радянських державах, в Україні за останні кілька років з'явилось чимало таких організацій, проте переважною масою суспільства вони сприймаються як непостійні і що їх роль у покращенні і наданні соціального забезпечення і послуг раніше чи пізніше повинен перебрати уряд. Що найприкріше, самі урядові службовці не цілком розуміють позитивної ролі неприбуткових організацій і, більше того, ставлять перепони у розвитку тих організацій, якими вони не можуть безпосередньо керувати і утримувати над ними контроль. Як наслідок — неприбутковий сектор зростає повільно, законодавства щодо нього — ніякого. Підприємці заклопотані своїми справами — як вижити в економічній кризі. І хоч деякі з них виділяють певні кошти для добroчинної діяльності, це відбувається час від часу і без розуміння того, як професійним неприбутковим організаціям ефективніше вкладати їх для забезпечення соціальних потреб населення.

Одним із важливих шляхів для виходу з такої ситуації є зростання усвідомлення широкою громадськістю, урядовцями і підприємцями ролі і місця неприбуткових організацій у суспільстві. Маючи власне це на меті, Фонд Євразія розпочав переговори з керівниками НПО, працівниками засобів масової інформації та іноземними добroчинними організаціями, які підтримують розвиток громадянського суспільства в Україні. При допомозі Агентства міжнародного розвитку США, Міжнародного фонду «Відродження» і Канадського бюро міжнародної освіти та його програми «Партнери у громадянському суспільстві», Фонд Євразія опрацював концепцію програми навчання журналістів і працівників засобів масової інформації України для широкого висвітлення завдань і ролі неприбуткових організацій у суспільстві.

На конкурсній основі були вибрані 32 журналісти, працівники засобів масової інформації, відповідальні за інформацію співробітники НПО, для яких були організовані поїздки до Канади, США та Західної Європи. Ця 15-місячна програма включає семінари, конкурси, стипендії, поїздки за кордон, нагороди. Програма «Партнери у громадянському суспільстві» брала у ній участь разом зі своїми українськими партнерами — Західноукраїнським ресурсним центром і Фондом демократичних ініціатив — шляхом організування двотижневого навчального візиту у Канаду 7 українських журналістів і представників засобів масової інформації.

Делегація прибула до Канади 6 жовтня. Вони перебували три дні в Оттаві, кілька днів у Торонто і тиждень у Вінніпезі, де зустрічалися із працівниками канадських НПО і служб соціального забезпечення, урядовими службовцями, працівниками відділів засобів масової інформація, громадських і освітніх організацій.

„Мета навчального візиту — не тільки продемонструвати українським фахівцям позиції, стосунки і висвітлення у канадських засобах масової інформації діяльності НПО,“ — пояснив Тоні Березовецький, менеджер програми «Партнери у громадянському суспільстві», — „а й дати розуміння тієї істотної ролі і необхідності неприбуткового сектора в

ДЕНІС ЛЕВИЦЬКИЙ
Українська делегація з працівниками «Гарвест Фудбанк»
(див. фото на стор. 7)

канадському суспільстві. Оцінивши, чому добroчинні і неприбуткові організації існують і чому вони потрібні в нашему громадському житті, українські журналісти краще зрозуміють роль громадянського сектора у суспільстві та чому засоби масової інформації підтримують і сприяють цій ролі як дуже важливій у сфері соціальних послуг“.

Найбільш пам'ятні моменти поїздки не завжди були передбачені організаторами. У Вінніпезі українські учасники були просто захоплені діяльністю «Гарвест Фудбанк» (фудбанк — банк харчових продуктів, дуже поширені і популярні в країнах Америки форма добroчинної діяльності, коли НПО здійснює своїми добровольцями збір продуктів харчування від організацій і приватних осіб і роздає їх менш заможним потребуючим людям). Сам факт того, що у канадському місті теж існують такі потреби і що громадські і неприбуткові організації провели цю акцію на такому рівні, здивували українських гостей. На додаток, вони були вражені, що це величезне складське приміщення, де працює багато добровольців і де зібрано тонни продуктів харчування, подарованих місцевими підприємствами і людьми, функціонує без ніякої державної підтримки.

Згодом, делегацію привезли в теплий прийом у манітобській резервації індіан-оджібвеї «Брокентед». Після зустрічі з общинами та її лідерами, члени делегації зрозуміли, наскільки мудра і далекоглядна політика місцевих влад.

Під час поїздки по Канаді делегацію супроводжував Денис Левицький з оттавської компанії ІнфоПак Комюнікейшн. „Цей візит напевно відкрив очі журналістам на такі сторони життя нашого суспільства, про які навіть багато з канадців не мають уяви“, — так він прокоментував ці зустрічі. — „Це був наочний приклад української делегації, наскільки важливі громадські організації в житті канадського суспільства“.

Групи журналістів, які відвідали Канаду, США і Німеччину, після повернення до України зустрінуться і обміняться досвідом. Бажано, щоб це прозвучало у газетних статтях і виступах на телебаченні і радіо, в яких українське населення буде поінформоване не тільки про ту надзвичайно важливу роль, яку відіграють неприбуткові і добroчинні організації в розвинених державах Заходу, а й про діяльність українських НПО і їх місце в секторі громадської діяльності.

Організатори сподіваються, що реалізація цієї програми допоможе підняти свідомість українського населення і підштовхнути розвиток ініціатив для покращення рівня соціально-економічного життя в Україні, змінити ставлення урядових службовців до неприбуткових організацій і їх місця у громадянському суспільстві.

Канада — одна з країн із найвищим рівнем імпорту на душу населення. Це стосується в значній мірі і до готового одягу, де обсяг імпорту становить 45%. Загалом роздрібний продаж готового одягу в Канаді розділяється таким чином: жіночий - 56%; чоловічий - 28%; для дівчат - 7%; для хлопців - 6%; для немовлят - 3%.

10 найголовніших предметів готового одягу, які були куплені в 1994 р. (млн. кан. доларів)

жіночий одяг: \$	чоловічий одяг: \$
блози 914	джинси 510
светри 672	спортивні сорочки 363
сукні 515	костюми 358
джинси 400	сорочки костюмні 274
штаны 395	светри 243
спідниці 371	штаны 237
жакети 341	футболки 223
костюми 306	спортивний одяг .. 171
зимові пальто .. 301	штаны 157
панчохи 300	білизна 111

Найважливіші моменти

Канадці люблять одяг, який не вимагає спеціального догляду, легко переться, не збігається або відпірний до збігання, має стійкий колір і не вимагає багато прасування. Через це нові види шовку, наприклад, легкого до прання, стали зараз дуже популярними. Більшість канадців мають широкий вибір сезонного одягу. Через те, що вони багато подорожують, як у ділових поїздках так і відпочинкових, великий стійкий попит має всесезонний одяг, придатний до подорожування, зручний, не дуже облягаючий, не вимагаючий спеціального догляду. Тканини сезонного легкого літнього одягу повинні захищати від ультрафіолетових променів, створювати прохолоду. На холодну погоду популярно одягатися у кілька верств, наприклад бавовняні сорочки або футболки під светри чи піджаки. Це дозволяє легко переходити від холодного до теплого середовища, скидаючи чи одягаючи верстви одягу.

На ринку є широкий вибір готового одягу, призначеної для використання в діловому середовищі в офісах, спеціалізований робочий одяг, уніформи, спортивний та повсякденний одяг (великий попит), вечірний одяг (невеликий попит). Навіть від недорогого одягу вимагається міцністі, покупці за свої вкладені гроші вимагають якнайвищої якості.

Канадська промисловість готового одягу у значній мірі залежить від імпорту тканин. Проте цей імпорт обкладається митом, транспортними затратами, а в додатку, дорога робоча сила в Канаді спричиняють те, що вартість канадського готового одягу значно вища, ніж у багатьох імпортованих виробів, тому вони швидше знаходять своє місце на ринку готового одягу. У той же час, престижний, дорогий, модельний одяг, бездоганно пошитий з найвищої якості тканин, виготовляється невеликими партіями в Канаді, або спроваджується від відомих європейських фірм. Проте, згідно із статистикою, невпинно зростає попит на одяг щоденного вжитку, зокрема бавовняні вироби, які витісняють вовняні. Цей факт дає змоту багатьом виробникам одягу, зокрема тим, які мають добре забезпечення цією сировиною, швидше потрапити на канадський ринок.

Конкуренція

У Канаді присутні експортери з цілого світу, вони, без перебільшення, шалено і послідовно конкурують між собою, щоб утриматись на цьому прибутковому ринку, тим більше, що Канада не з тих країн, де чогось бракує із споживчими продуктами та товарами. Щоб увійти сюди, експортерам необхідно запропонувати товар, який є або цілком новим, або здатним потіснити убік існуючого постачальника більш принадними дизайном, термінами поставок, якістю, ціною або сервісом. Експортери конкурують між собою у використанні сучасного устаткування і нових процесів для досягнення високої якості виробів. Ключ до успішного виходу на ринок канадський — це добре організоване стратегія маркетингу, де такі головні пріоритети:

- утримання найвищої якості і договірних термінів у доставці,
- ціна продукту, яка точно відповідає договірній специфікації і зразкам;
- відповідне транспортування, якісний упакувальний матеріал та умови складування;
- сприяння і підтримка канадських партнерів у рекламі;
- особисті зв'язки

Шляхи

Одним із шляхів виходу на ринок є участь у різноманітних торгівельних ярмарках, фестивалях, показах, які регулярно відбуваються в Канаді, зокрема в Торонто і Монреалі. Це добра

нагода вивчити місцевий ринок і особисто познайомитися з перспективними покупцями, але така участь — це досить коштовний захід і він мусить бути всебічно обдуманий і спланований.

При виході на канадський ринок завжди потрібно мати на увазі, що поруч США і місцевих експортерів приваблює можливість купувати там — низькі транспортні видатки, швидше доручення і відносно простіший механізм оплати. Торгівельні фірми звичайно замовляють сезонні поставки близько дев'ять місяців заздалегідь. Головні сезони для замовлень — це осінь/зима і весна/літо. Виставки-шоу готового одягу в Канаді відбуваються, як правило, скоріше, ніж в Європі і США. Виробники спочатку демонструють свої колекції великим торговельним фірмам у своїх власних демонстраційних залах, ще перед початком шоу.

Якість

Промисловість готового одягу в Канаді строго регулюється законами держави. Вироби імпорту, які продаються на канадському ринку мусуть відповідати багатьом мінімальним вимогам, наприклад, дитячий одяг не може бути легкозаймистим, повинен бути витривалим і міцним. Випадки невідповідності стандартам караються штрафами і вилученням товарів. Так само, в Канаді діє строга торгівельна інспекція. У всіх випадках, імпортер мусить отримати від покупців детальну інформацію щодо законодавства, нормативів і вимог.

Товарні ярлики

Детальна інформація і правильні позначення на ярликах, вимоги упакування повинні бути отримані від канадського покупця ще перед висилкою товарів. Одяг, який продається в Канаді мусить мати ярлик з назвою, спеціальним кодом виробника та вмістом волокон англійською чи французькою мовами. Ярлики з рекомендаціями догляду за виробами не обов'язкові, але дуже бажані при гуртовій і роздрібній продажі, зокрема міжнародні символи щодо прання, прасування, вибілювання і хімчистки. Як правило, ярлики виготовляються в Канаді і пришиваються до готового одягу. Коли ж виробник сам робить свої ярлики, то вони мусуть бути зазделегідь погоджені перед імпортуванням готових виробів.

у фокусі:

Провінція Онтаріо

Географічне положення

Назва Онтаріо походить від ірокезького слова „Канадаріо“, що в перекладі означає „шипуча вода“. Провінція межує із Великими Озерами на півдні та затокою Гадсон Бей на півночі. Майже п'ята частина всієї території покрита річками та озерами.

Геологічна зона Канадського щита та низина вздовж затоки Гадсон Бей займають 90% території провінції, але тут живе лише 10% населення Онтаріо. Клімат цих районів відрізняється екстремальними температурами.

Зона Великих Озер — це наочний приклад геологічної активності льодовикового періоду. Озеро Суперіор є найбільшим у світі природним резервуаром прісної води. Тут найвища в країні щільність населення, велика концентрація промислових та сільськогосподарських об'єктів. Родючі землі та помірний клімат ідеальні для ведення сільського господарства. Ця відносно невелика територія має більше половини найкращих сільськогосподарських земель усієї Канади, зокрема це один з двох районів, де вирощують виноград. На 55-кілометровому поясі Ніагарського півострова вирощують до 80% якісного винограду винних сортів. В Онтаріо вирощують кукурудзу, озиму пшеницю, жито, ячмінь, кормові культури, що дає змогу займатися також тваринництвом.

У Торонто, столиці Онтаріо та найбільшому місті країни, населення за останні двадцять років дуже зросло і наближається до 4-мільйонної позначки, серед них понад 250 тис. українців — найбільше скупчення у цілій Канаді. Тут найбільша концентрація виробництв та штаб-квартир багатьох компаній, тим самим Торонто випередило Монреаль, з яким конкуренція триває вже сто років.

Оттава, двомовна столиця Канади, ще до 1971 року була містом виключно урядовців, де третина всіх посад була при федеральному уряді. За останні роки тут з'явилось багато компаній високотехнологічного виробництва, зокрема телекомунікаційного і комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення, таких як «Нортел», «Ньюбридж»,

ФАКТИ (1996 р.)

Населення	11252 000
Населення укр. походження	275500
Площа (кв. км)	1,068580
Столиця	Торонто
Заг. валовий дохід (млн. дол.)	323,027
ЗВД на особу (дол.)	28,707
Працевлаштування (тис. чол.)	5,231
Безробіття (%)	9.1
Дохід на особу (дол.)	23,910
Приватні інвестиції (млн. дол.)	44,876
Роздрібна торгівля (млн.дол.)	78,648

зосереджено 80% автозаводів, що становить 15,4% від усієї північно-американської автомобільної промисловості. Тут працюють такі автозаводи-велетні, як американські «Дженерал Моторс», «Форд», «Крайслер» та японські «Гонда» і «Ніссан». У 1996 році було виготовлено 2,3 млн. легкових автомобілів, які продано на суму понад 1,2 млрд. канадських доларів.

■ Гірничодобувна промисловість теж відіграє важливу роль в економіці провінції. Тут добувають золото, нікель, міль, уран та цинк.

■ Багато міст Онтаріо мають принаймні одне виробництво, пов'язане з лісовою промисловістю. Свого часу ліси провінції дуже постраждали від пожеж і вирубок. Тепер уряд провінції є власником 87% усіх лісів провінції і видає ліцензії на проведення лісозаготівель. На цей сектор припадає 5.8% загального об'єму експорту.

- Добре розвинута сфера фінансів. Торонто є четвертим за величиною ринком капіталовкладень у світі; його біржа — друга за загальними об'ємами та третя за обсягами торгівлі у Північній Америці.

■ Важливим елементом економіки Онтаріо є туризм. У 1990 році туризм приніс 13,4 млрд. доларів чистого прибутку та забезпечив 320 тис. чоловіко-

«Корел». Цим самим Оттава претендує стати вслід за Каліфорнією в США «Силиконовою долиною Півночі». Велика кількість парків, пам'яток історії, музеїв приваблюють щорічно до Оттави до 5 млн. туристів.

Населення

Перші поселенці з'явилися приблизно 10 тис. років тому, у часи льодовикового періоду, їхні нащадки індіані — ірокези та алгонкіни. Європейські дослідники прибули сюди у 17 сторіччі. Починаючи з 1779 року, хвилі іммігантів з Англії та Франції йшли одна за одною. І на сьогоднішній день процес імміграції надзвичайно важливий для Онтаріо. Тут живе багато італійців, німців, китайців, голландців, португальців, індіан, поляків, українців.

Економіка

За обсягами виробництва Онтаріо посідає перше місце у країні (близько 40% загальноканадського виробництва). Провінція має багаті природні ресурси, розвинуту транспортну мережу, висококваліфіковану робочу силу. Крім того, вона межує із Сполученими Штатами, а це означає, що виготовлена продукція вже на наступний день може бути запропонована мільйонам американських споживачів.

■ Енергетика почала активно розвиватися в 60-тих роках, а до того часу Онтаріо змушене було імпортувати електроенергію. Збудовані теплові, атомні та гідроелектростанції тепер повністю задовільняють потреби промисловості надійно та недорогою електроенергією.

- Автомобілебудування — основна галузь промисловості, що забезпечує роботою 136 тис. чоловік і є основним сектором експорту. В Онтаріо

років зайнятості. Особливо приваблює туристів Ніагарський водопад — найбільший водопад світу за об'ємом води. «Ніагара» в перекладі означає «грім-вода». За кожну хвилину 155 млн. літрів води з туркотом летять з висоти в 54 метри. Це справжнє чудо світу відвідує щорічно близько 20 млн. туристів, в тому числі й гостей з України, які не уявляють собі, як це побувати в Канаді і не побачити Ніагари. Також в Онтаріо є 128 природних парків-заповідників, з яких найбільший Алгонкін площею в 7511 кв.км.

ТОРГІВЛЯ (1996 р.) (у тис. канадських доларів)

ЕКСПОРТ \$128,086,995

Головні ринки експорту:

США	115,199,237	69.9%
Великобританія	1,797,683	1.4%
Німеччина	1,115,368	0.9%
Корея	715,130	0.6%
Японія	678,787	0.5%
Україна	22,162	

Основні товари експорту:

Автомобілі і запчастини	52,211,738	40.8%
Механізми	17,128,963	13.4%
Електромеханізми і обладнання	6,920,200	5.4%
Паперові вироби	4,263,036	3.3%
Пластики	3,710,591	2.9%

ІМПОРТ \$149,972,152

Головні країни-імпортери:

США	113,662,616	75.8%
Японія	6,084,993	4.1%
Мексика	5,157,425	3.4%
Німеччина	2,420,609	1.6%
Китай	2,380,146	1.6%
Україна	4,002	

Основні товари імпорту:

Автомобілі і запчастини	33,643,794	22.4%
Механізми	30,799,480	20.5%
Електромеханізми і обладнання	19,108,651	12.7%
Пластики	5,276,713	3.5%
Оптика і фотообладнання	5,019,815	3.3%

Дипломатичні місії

Посольство Канади в Україні

м. Київ, Ярославів Вал, 31

Україна 252034

Тел: 44 212-3550 (2235); факс: 44 212-2339

Кристофер В. Вестдал

Посол

Відділ технічного співробітництва

Еміль Баран

радник

Брюс Стін

перший секретар

Володимир Сенюк

експерт з програм технічного
співробітництва

Оксана Халецька-Маквікар

експерт з програм технічного
співробітництва

Комерційний відділ

Ларрі Даффілд

радник

Дебора Петерсон

третій секретар

Георгій Грушченко

проводінний комерційний експерт

Володимир Верета

комерційний експерт

Політичний відділ

Роман Вашук

радник

Інна Царькова

експерт з політико-економічних програм

Консульський відділ

Пітер Бонсер

консул-адміністратор

Посольство України в Канаді

Embassy of Ukraine

310 Somerset St.,

Ottawa, Ontario, Canada, K2P 1S3

Тел: (613) 230-2961; факс: (613) 230-2400

Володимир Фуркало

Посол

Василь Корзаченко

радник-посланник

Віктор Лукошко

радник, консульські справи

Ігор Винокуров

радник, економічні та комерційні справи

Сергій Боровик

радник, політичні справи

Володимир Мацієвський

перший секретар з адміністративно-правових питань

Олександр Шемет

ст. помічник військового аташе

Андрій Грехов

перший секретар з науки та технологій

Тарас Малишевський

другий секретар у справах культури, інформації, публічних зв'язків

Ігор Борисенко

другий секретар, консульські питання

Андрій Марченко

третій секретар, помічник посла

Консульство України в Торонто

Consulate General of Ukraine in Toronto

2120 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8 Тел: (416)

763-3115; факс: (416) 763-2323

Микола Кириченко

генеральний консул

Анатолій Олійник

консул

Анатолій Алексенко

віце-консул по правничих питаннях

Ігор Князев

експерт Торгівельно-економічної місії

Бюро канадсько-українського партнерства в Києві

Київ, 252001, Український Дім,

вул. Хрещатик, 2, 2-й поверх, тел/факс 44-228-5790

директор: Любомир Маркевич
спеціалісти по секторах: Олена Горєва
Олена Курильсько
Богдан Тимкович

Вітання читачам журналу „Канада-Україна Монітор”

Від імені керівництва програми Канадського агентства міжнародного розвитку (KAMP) у галузі технічного співробітництва з Україною з великим задоволенням шлю вітання усім читачам журналу „Канада-Україна Монітор”.

З 1991р. Канада підтримує програму технічного співробітництва в Україні. Минулого року Відділ Центральної і Східної Європи (ЦСЄ) KAMP виділив понад \$19 млн доларів для підтримки широкого кола програм в Україні. Відділ ЦСЄ нещодавно розробив стратегічний документ щодо нашої програми в Україні з метою керування наших майбутніх планів. Хочу звернути вашу увагу на деякі ключові моменти цієї стратегії.

Канада прагне допомогти Україні у розвитку ринкової економіки та політичних демократичних установ. Три політичні цілі, визначені Канадою на початку впровадження цих програм у регіоні Центральної та Східної Європи, продовжують направляти стратегію KAMP для України, а саме:

- підтримувати переход до ринкової економіки
- сприяти демократичному розвитку і належному управлінню; та
- збільшувати канадські торговельні та інвестиційні зв'язки.

Досягнення України у цих галузях безпосередньо залежить від виконання далекоглядної програми реформ. Робота KAMP у цьому регіоні міцно базується на цій передумові, і проекти, які ми підтримуємо в Україні, повинні, до деякої міри, допомогти розвитку реформ у країні, назалежно від того, чи ці проекти стосуються уряду, економіки або соціальних установ.

На нашу думку, ці проекти з питань технічного співробітництва можуть відігравати важливу роль у просуванні вперед процесу реформ. Програма KAMP в Україні шукає проекти, які б потребували порівняно невеликих фінансових внесків і мали б потенціал сприяти розвитку діяльностей, які безпосередньо сприятимуть процесові реформи, або ж служитимуть кatalізатором для інших існуючих або ж запланованих, орієнтованих на реформу, проектів в Україні.

Ось кілька прикладів нещодавно затверджених чи діючих проектів:

- трьохрічний навчальний проект з питань управління комерційними підприємствами з Коледжем Грант МакІвен, що має на меті готовувати керівників і службовців для нових підприємств у приватному секторі в Україні
- чотирьохрічний проект з університетом Kvінз для підготовки університетського курсу з питань „демократії” для майбутніх журналістів, соціологів та вчителів середніх шкіл
- чотирьохрічний проект з Дослідницьким центром міжнародного розвитку для покращення захисту навколишнього середовища в Україні, а саме у муніципальному водопостачанні, очищенні стічних вод, боротьбі зі зсурами і вдосконалення вторинної обробки сировини
- п'ятирічна ініціатива під керівництвом Канадської асоціації кооперативів і Ради українських кредитних спілок Канади для відновлення в Україні широкій мережі життєздатних, самозабезпечених кредитних спілок.

Як видно з перелічених прикладів, KAMP використовує досвід канадських урядових структур, приватних фірм та агентств і організацій добровільного сектору для здійснення програм технічного співробітництва з Україною. Як правило, ці організації надають такі види порад, які не обов'язково дорого коштують і які добре пристосовані до особливих потреб України. Більше того, організації в Україні змінюються завдяки зв'язкам зі своїми канадськими партнерськими організаціями, що дає їм змогу відігравати більш важому роль у формуванні майбутніх реформ.

Ми переконані, що ця програма у галузі технічного співробітництва має значний потенціал для надання позитивного впливу. Програма KAMP добре сприймається в Україні; вона є наглядною і користується довірою наших партнерів - як у Канаді, так і в Україні. В результаті програма KAMP має доступ до найвищих рівнів українського уряду. Це особливо варте уваги, враховуючи порівняно скромні ресурси, які надало KAMP, у відношенні до обсягу української економіки і при порівнянні зі значно більшими внесками інших країн-донорів.

KAMP буде продовжувати знайомити читачів „Канада-Україна Монітор” з новинами та інформацією щодо канадської урядової програми в Україні. На додаток для тих, хто зацікавлений у більш свіжих новинах, Відділ ЦСЄ має сторінку на Інтернеті: (www.acdi-cida.gc.ca).

Чарлс Басет, Віце-президент
Відділ Центральної і Східної Європи (ЦСЄ)

Greeting to Readers of the "Canada-Ukraine Monitor"

I'm pleased to have this opportunity to send greetings to the readers of the Canada-Ukraine Monitor, on behalf of the Canadian International Development Agency's (CIDA) program of technical cooperation with Ukraine.

Canada has, since 1991, supported a program of technical cooperation in Ukraine. Last year, the Central and Eastern Europe (CEE) Branch of CIDA provided more than \$19 million to support a wide range of projects in Ukraine. The CEE Branch recently developed a strategy document on our program in Ukraine, to guide our future planning. I would like to bring to your attention some key elements of that strategy.

CEE Program Objectives

Canada is eager to help Ukraine as it develops a market economy and democratic political institutions. The three policy objectives set by Canada at the beginning of its program in the Central and Eastern Europe region continue to guide CIDA's strategy for Ukraine, namely:

- to develop a national program on alternative fuels to help reduce Ukraine's reliance on imported oil; this could lead to capital investments of up to \$500 mln.;
- to support the transition to a market-based economy;
- to promote democratic development and good governance; and
- to increase Canadian trade and investment links.

The extent to which Ukraine achieves success in these areas depends directly on the implementation of an extensive reform program. CIDA's work in the region is based firmly on this premise, and the projects we support in Ukraine must, in some way, help advance reforms in the country -- whether the focus is on government, the economy, or social institutions.

Projects as a catalyst for reform

It is our belief that projects of technical cooperation can play an important role in advancing that process of reform. CIDA's Ukraine program seeks out projects which, with a relatively small financial commitment, have the potential either to "spark" activities which will contribute directly to the reform process or to serve as a catalyst for other existing or planned reform-oriented projects in Ukraine.

- a three-year business management project with Grant MacEwan Community College, which aims to train both managers and employees of new private sector companies in Ukraine;
- a four-year project with Queen's University, to develop a core university course on "democracy" for future journalists, social scientists and high school teachers;
- a four-year project with the International Development Research Centre, to improve environmental management practices in Ukraine, in particular in municipal water supply, wastewater treatment, and the management of landfills and recycling; and
- a five-year initiative, managed by the Canadian Cooperatives Association and the Council of Ukrainian Credit Unions of Canada, to re-establish in Ukraine a country-wide network of viable, self-sustaining credit unions.

As the above list illustrates, CIDA draws on the experience of Canadian governmental bodies, private firms, and voluntary sector agencies and organizations in delivering its program of technical cooperation with Ukraine. Typically, these organizations will provide some form of advice, which need not be expensive and which is carefully tailored to meet the particular needs of Ukraine. What's more, our organizations in Ukraine are strengthened through their association with their Canadian counterparts, enabling them to play a greater role in shaping future reforms.

Our program makes a difference

We believe that this program of technical cooperation has significant potential for exercising a positive influence. CIDA's program to date has been well received in Ukraine; it is highly visible, and trusted by our partners -- both those in Canada as well as those in Ukraine. As a result, CIDA's program has gained access to the highest levels of the Ukrainian government.

This is particularly noteworthy, given the relatively modest resources provided by CIDA compared with the size of the Ukrainian economy, and in light of the much more sizeable offerings from other donor countries.

CIDA will continue to provide readers of the Canada-Ukraine Monitor with news and information on the Canadian government's program in Ukraine. In addition, for those who are interested in more regular updates, the CEE Branch has a page on the CIDA internet site (www.acdi-cida.gc.ca).

**Charles Bassett, Vice President
Central and Eastern Europe Branch**

**Канадська технічна допомога Україні
Поточні проекти
станом на жовтень 1997 року**

I. ПЕРЕХІД ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Поточні проекти: 8
Завершені проекти: 13

НАЗВА	КАНАДСЬКЕ ВИКОНАВЧЕ АГЕНТСТВО	УКРАЇНСЬКІ ПАРТНЕРИ	ТРИВАЛІСТЬ
Український науково-технологічний центр (УНТЦ)	Манітобський університет, <i>Вінніпег, Манітоба</i>	Уряд України; наукові установи; промислові підприємства	10/94 - 03/98
Фонд радників для України	Велес Консалтінг Корпорейшн, <i>Торонто, Онтаріо</i>	Уряд України; Національне Агентство України з реконструкції та розвитку; громадські організації, що сприяють процесу реформ в Україні	8/94 - 12/97
Навчання та перепідготовка кадрів у галузі економіки	Інститут економічного розвитку при Світовому Банку, <i>Вашингтон, Д.С.</i>	Уряд України; Українська академія державного управління	12/94 - 12/97
Проект малого бізнесу та економічного розвитку Івано-Франківщини	Консорціум інститутів Канади, Конфедераційний коледж прикладного мистецтва і технології, <i>Тандер Бей, Онтаріо</i>	Івано-Франківська міська рада народних депутатів, обласна державна адміністрація; комерційні підприємства міста та області	01/96 - 03/2001
Проект розвитку кредитних спілок в Україні, (фаза II)	Канадська кооперативна асоціація, <i>Оttawa, Ontario</i>	Українські кредитні спілки; Фонд розвитку підприємництва кредитних спілок	03/96 - 03/2001
Молочна промисловість, агроторгівельний проект (фаза II)	Міжнародна школа керівництва у тваринництві, <i>Кембрівіл, Онтаріо</i>	Клуб виробників 29-ти ферм Старо-Самбірського району Львівської обл.	02/96 - 01/99
Антитуберкульозний фармацевтичний проект	Фармасайенс Інк., <i>Монреаль, Квебек</i>	Міністерство охорони здоров'я України; Український науково-дослідний інститут фармакології та токсикології Академії медичних наук; Спільне підприємство «Росток-Фарм»	07/96 - 01/99
Канадська програма ділового управління в Україні	Громадський коледж Грант МакЛеан, <i>Едмонтон, Альберта</i>	Міжнародний центр приватизації, інвестицій і управління; Національний університет Києво-Могилянська академія; Міжнародна школа бізнесу	09/97 - 05/2000

II. РОЗВИТОК ТОРГІВЛІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

НАЗВА	КАНАДСЬКЕ ВИКОНАВЧЕ АГЕНТСТВО	УКРАЇНСЬКІ ПАРТНЕРИ	ТРИВАЛІСТЬ
Програма відродження Східної Європи	Канадське агентство міжнародного розвитку, <i>Ottawa, Ontario</i>	Державні та комерційні підприємства України	

**Current CIDA Project Listing
for Ukraine
as of October, 1997**

I. TRANSITION TO A MARKET-BASED ECONOMY			Current projects: 8 Completed projects: 13
TITLE	CANADIAN EXECUTING AGENCY	UKRAINIAN PARTNERS	DURATION
Science and Technology Centre in Ukraine (STCU)	University of Manitoba <i>Winnipeg, Manitoba</i>	Government of Ukraine; scientific institutions; industrial enterprises	10/94 - 03/98
Policy Advisors Fund for Ukraine	Veles Consulting Corporation <i>Toronto, Ontario</i>	Government of Ukraine; Ukrainian National Agency for Reconstruction and Development; Community organization supporting reform in Ukraine	08/94 - 12/97
Economic Development Institute Training	The World Bank's Economic Development Institute <i>Washington, D.C.</i>	Government of Ukraine; Ukrainian Academy of Public Administration	12/94 - 12/97
Small Business and Economic Development in Ivano-Frankivsk Region (SBEDIF)	Canadian Consortium Institutions, Confederation College of Applied Arts and Technology, <i>Thunder Bay, Ontario</i>	Ivano-Frankivsk City and Region Municipalities; municipal and oblast commercial enterprises	01/96 - 03/2001
Credit Union Development Project Phase II	Canadian Cooperative Association, <i>Ottawa, Ontario</i>	Ukrainian Credit Unions; Business and Credit Unions Development Foundation	03/96 - 03/2001
Dairy Industry Agri-Trade Project, Phase II	International Livestock Management Schools (ILMS), <i>Kemptville, Ontario</i>	Association of 29 agricultural enterprises in Stariy Sambir, Lviv Region	02/96 - 01/99
Anti-Tuberculosis Pharmaceuticals	Pharmascience Inc., <i>Montreal, Quebec</i>	Ministry of Health of Ukraine; Ukr. Science-Research Institute for Pharmacy and Toxicology, Academy of Medical Sciences; joint venture "Rostok-Pharm"	07/96 - 01/99
Canadian Business Management Program in Ukraine	Grant MacEwan Community College, <i>Edmonton, Alberta</i>	International Centre for Privatization, Investment, and Management; National University of Kyiv-Mohyla Academy (NaUKMA); International Business School (IBS)	09/97 - 05/2000

II. DEVELOPMENT OF TRADE AND INVESTMENT LINKS WITH UKRAINE			
TITLE	CANADIAN EXECUTING AGENCY	UKRAINIAN PARTNERS	DURATION
Renaissance Eastern Europe Program	Canadian International Development Agency <i>Ottawa, Ontario</i>	State and commercial enterprises of Ukraine	

ІІІ. ДЕМОКРАТИЧНИЙ РОЗВИТОК ТА УПРАВЛІННЯ			
		Поточні проекти: 8 Завершені проекти: 13	
НАЗВА	КАНАДСЬКЕ ВИКОНАВЧЕ АГЕНТСТВО	УКРАЇНСЬКІ ПАРТНЕРИ	ТРИВАЛІСТЬ
Медичний проект «Освіта»	Медичний факультет Альбертського університету, Едмонтон, Альберта	Міністерство охорони здоров'я України; Київський міський відділ охорони здоров'я; дитячі лікарні № 1, 2, 3, 14	03/94 - 12/97
Юридичне навчання і розвиток навчальних планів	Юридичний факультет Альбертського університету, Едмонтон, Альберта	Українська правнича фундація; Центр юридичного навчання при Київському університеті	05/95 - 12/98
Програма канадсько-українського партнерства ПКУП/Партнери в державному управлінні	Інститут державного управління Канади, Торонто, Онтаріо	Верховна Рада України; Міністерство праці України; Міністерство охорони навколошнього середовища та ядерної безпеки України; Державний комітет нафтової, газової та нафтопереробної промисловості; Асоціація випускників Академії державного управління; Виконкомом Львівської міської ради народних депутатів; Чернівецька обласна держадміністрація; Державний департамент авіаційного транспорту; Міністерство юстиції України; Міністерство фінансів України	01/96 - 03/98
ПКУП/Відділ сприяння та дорадчих послуг	Конгрес українців Канади, Вінніпег, Манітоба		01/96 - 03/98
ПКУП/Партнери в охороні здоров'я	Канадська асоціація міжнародного здоров'я, Оттава, Онтаріо	Міністерство охорони здоров'я України; Міністерство освіти України; Національний комітет по профілактиці СНІДу та наркоманії; Укр. стоматологічна академія, м. Полтава; Академія державного управління при Президентов України, м. Київ; Львівський медичний коледж; Львівський інститут фізичної культури; Львівський медичний університет; Буковинська медична академія; Укр. інститут громадського здоров'я, м. Київ; Укр. фармацевтична академія, м. Харків; Запорізький медичний університет; Укр. медсестринська асоціація; обласні центри медичної статистики; медичні училища	01/96 - 03/98
ПКУП/Партнери у громадянському суспільстві	Канадське бюро міжнародної освіти (КБМО), Оттава, Онтаріо	Харківський центр гендерних досліджень; Львівське управління освіти; Західноукраїнський ресурсний центр; Фонд «Демократичні ініціативи»; молодіжна організація «Пласт»	02/96 - 03/98
ПКУП/Відділ підтримки програми	Канадське бюро міжнародної освіти, Оттава, Онтаріо		02/96 - 04/98
Канадсько-український проект законодавчої співпраці	Канадський інститут українських студій (КІУС), Альбертський університет, Едмонтон, Альберта	Верховна Рада (Парламент) України; Кабінет Міністрів України; Асоціація міст України	03/96 - 12/99
Реформа державної служби в Україні	Канадське бюро міжнародної освіти (КБМО), Оттава, Онтаріо	Уряд України; Українська академія державного управління при Президентові України; філіали УАДУ в Дніпропетровську, Львові, Одесі та Харкові	08/96 - 03/99
Проект судової реформи в Україні	Бюро голови федеральної комісії у судових справах, Оттава, Онтаріо	Міністерство юстиції України; Верховний Суд України; Судова Рада України	07/96 - 09/99
Нотаріальна реформа в Україні	Нотаріальна палата Квебеку, Монреаль, Квебек	Міністерство юстиції України; Нотаріальна палата України	10/96 - 04/99
Радники з державної політики на підтримку реформ в Україні	Канадське бюро міжнародної освіти, Оттава, Онтаріо		05/97 - 06/2001
Удосконалення підготовки законопроектів	Міністерство юстиції Канади, Оттава, Онтаріо	Міністерство юстиції України	06/97 - 12/99
Проект демократичного виховання	Університет Квін, Кінгстон, Онтаріо		09/97 - 09/2001
Імунізаційна допомога	Міністерство охорони здоров'я Канади, Оттава, Онтаріо	Міністерство охорони здоров'я Україні; Інститут мікробіології і вірусології Академії наук України	05/93 - 12/97
Реформа сектору охорони здоров'я	Світовий Банк, Вашингтон, США	Організації охорони здоров'я в Україні	05/93 - 12/98

III. DEMOCRATIC DEVELOPMENT AND GOOD GOVERNANCE			Current projects: 8 Completed projects: 13
TITLE	CANADIAN EXECUTING AGENCY	UKRAINIAN PARTNERS	DURATION
Medical Project OSVITA	University of Alberta, Faculty of Medicine <i>Edmonton, Alberta.</i>	Ministry of Health of Ukraine; Kyiv City Health Administration; Children's Hospitals #1, 2, 3, 14	03/94 - 12/97
Legal Training and Curriculum Development	Faculty of Law, University of Alberta <i>Edmonton, Alberta</i>	Justice Foundation of Ukraine; Centre of Legal Education at Kyiv University	5/95 - 12/98
Canada Ukrainian Partners Program CUPP/Partners in Public Administration	The Institute of Public Administration of Canada <i>Toronto, Ontario</i>	Verkhovna Rada of Ukraine; Ministry of Labour of Ukraine; Ministry of Environmental Protection and Nuclear Safety of Ukraine; State Committee on Oil and Gas; Alumni Association of the Ukrainian Academy of Public Administration (UAPA); Lviv City Administration; Chernivtsi oblast Administration; State Department of Air Transport; Ministry of Justice of Ukraine; Ministry of Finance	01/96 - 03/98
CUPP/Promotion and Advisory Services Unit	Ukrainian Canadian Congress <i>Winnipeg, Manitoba</i>		01/96 - 03/98
CUPP/Partners in Health	Canadian Society for International Health, <i>Ottawa, Ontario</i>	Ministry of Health of Ukraine; Ministry of Education of Ukraine; National Anti-AIDS and Drug Committee; Poltava Academy of Dentistry; Ukr. Academy of Public Administration, Kyiv; Lviv Medical College; Lviv Institute for Physical Education; Lviv Medical University; Bukovina Medical Academy; Ukrainian Institute of Public Health, Kyiv; Ukrainian Pharmacological Academy, Kharkiv; Zaporizhia Medical University; Ukrainian Nurses Association; oblast centres of medical statistics; medical colleges	01/96 - 03/98
CUPP/Partners in Civil Society Program	Canadian Bureau for International Education (CBIE), <i>Ottawa, Ontario</i>	Kharkiv Centre for Gender Studies (KCGS); Lviv Board of Education; West Ukrainian Resource Centre, Lviv; Democratic Initiatives Foundation, Kyiv; Plast Ukraine, scouting organization	02/96 - 03/98
CUPP/Program Support Unit	Canadian Bureau for International Education , <i>Ottawa, Ontario</i>		02/96 - 04/98
Canada-Ukraine Legislative Cooperation Project	Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS), University of Alberta, <i>Edmonton, Alberta</i>	Verkhovna Rada (Parliament) of Ukraine; Cabinet of Ministers; Association of the Cities of Ukraine	03/96 - 12/99
Public Service Reform	Canadian Bureau for International Education (CBIE), <i>Ottawa, Ontario</i>	Government of Ukraine; Ukrainian Academy of Public Administration; UAPA branches in Dnipropetrovsk, Lviv, Odesa and Kharkiv	08/96 - 03/99
Judicial Reform Project	Office for Federal Judicial Affairs, <i>Ottawa, Ontario</i>	Ministry of Justice of Ukraine; Supreme Court of Ukraine; Judicial Council of Ukraine	07/96 - 09/99
Reform of the Notarial Profession	Order of Notaries of Quebec, <i>Montreal, Quebec</i>	Ministry of Justice of Ukraine; Notarial Chamber of Ukraine	10.96 - 04/99
Policy Advice for Reform in Ukraine	Canadian Bureau for International Education, <i>Ottawa, Ontario</i>		05/97-06/2001
Ministry of Justice Strengthening Legislative Drafting	Department of Justice Canada, <i>Ottawa, Ontario</i>	Ministry of Justice of Ukraine	06/97 - 12/99
Democratic Education Project	Queen's University, <i>Kingston, Ontario</i>		09/97-09/2001
Immunization Assistance	Health Canada, <i>Ottawa, Ontario</i>	Ministry of Health of Ukraine Inst. of Microbiology & Virology, Academy of Sciences of Ukraine	05/93 - 12/97
Health Sector Reform	The World Bank <i>Washington, D.C.</i>	Health organizations in Ukraine	05/93 - 12/98

IV. ЕНЕРГЕТИКА ТА ЯДЕРНА БЕЗПЕКА

Поточні проекти: 7
Завершені проекти: 8

НАЗВА	КАНАДСЬКЕ ВИКОНАВЧЕ АГЕНТСТВО	УКРАЇНСЬКІ ПАРТНЕРИ	ТРИВАЛІСТЬ
Проект з оцінки екологічного стану та рекультивації місць колишнього розташування міжконтинентальних балістичних ракет (МБР) (фаза II)	Міністерство довкілля Канади, <i>Оttawa, Онтаріо</i>	Міністерство оборони України; Міністерство охорони навколошнього середовища та ядерної безпеки України	03/95 - 05/98
Проект реабілітації теплоелектростанцій	СаскПауер Комершл Інк., <i>Ріджайна, Саскачеван</i>	Міністерство енергетики України; Криворізька теплоелектростанція	04/96 - 04/2001
Проект по відновленню потужностей гідроелектростанцій (фаза II)	ГідроКвебек Інтернешнл Інк., <i>Монреаль, Квебек</i>	Міністерство енергетики України; Дніпроенерго; Національний диспетчерський центр	06/96 - 03/98
Розвиток спроможностей установ у проведенні відновлювальних робіт. Чорнобильська зона відчуження.	Фотошур Геомат Інтернешнл Інк. <i>Монреаль, Квебек</i>	Міністерство енергетики України; Міністерство у справах надзвичайних ситуацій та захисту населення від наслідків Чорнобильської аварії; Міністерство охорони навколошнього середовища та ядерної безпеки України; Чорнобильський центр проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів та радіології; Головне управління геодезії, картографії та кадастру Кабінету Міністрів України; Український інститут сільськогосподарської радіології	07/96 - 02/99
Проект регуляторного співробітництва між Україною, Литвою і Росією (фаза II)	Управління контролю за ядерною енергією Канади, <i>Оttawa, Онтаріо</i>	Міністерство енергетики України; атомні електростанції Росії, Литви, України	08/96 - 10/99
Проект радіаційного спостереження та дозиметричного контролю в Україні, (фаза II)	БаблТекнолоджі Індастріс Інк., <i>Чак Рівер, Онтаріо</i>	Міністерство України у справах надзвичайних ситуацій та захисту населення від наслідків Чорнобильської аварії; Міністерство охорони навколошнього середовища та ядерної безпеки України; Чорнобильська АЕС	08/96 - 03/98
Вдосконалення управління в галузі охорони навколошнього середовища в Україні, (фаза II)	Центр дослідження міжнародного розвитку, <i>Оttawa, Онтаріо</i>	Уряд України	07/97 - 10/2000

V. РЕГІОНАЛЬНІ ІНІЦІАТИВИ

Поточні проекти: 3
Завершені проекти: 14

НАЗВА	КАНАДСЬКЕ ВИКОНАВЧЕ АГЕНТСТВО	УКРАЇНСЬКІ ПАРТНЕРИ	ТРИВАЛІСТЬ
Програма обміну між підприємствами Сходу/Заходу	Йоркський університет, <i>Торонто, Онтаріо</i>	Приватні комерційні підприємства	03/94 - 12/97
Професійне партнерство, (фаза II)	Асоціація університетів і коледжів Канади, <i>Онтаріо</i>	Академічні та наукові установи; організації, що сприяють реформам в Україні	08/94 - 12/97
Програма добровільних консультантів	Канадська організація радників з бізнесу, <i>Торонто, Онтаріо</i>	Державні та приватні організації	09/94 - 12/97

IV. ENERGY AND NUCLEAR SAFETY

Current projects: 7
Completed projects: 8

TITLE	CANADIAN EXECUTING AGENCY	UKRAINIAN PARTNERS	DURATION
Ukrainian ICBM Site Environmental Assessment and Remediation Project (EARP) (Phase II)	Environment Canada - Emergencies Engineering Division (EED), <i>Ottawa, Ontario</i>	Ministry of Defence of Ukraine; Ministry of Environmental Protection and Nuclear Safety of Ukraine	03/95 - 05/98
Thermo Power Rehabilitation Project	SaskPower Commercial Inc., <i>Regina, Saskatchewan</i>	Ministry of Energy of Ukraine; Kryviy Rih Thermal Power Plant	04/96 - 04/2001
Rehabilitation of Hydro Power Plants (Phase II)	Hydro-Quebec International Inc., <i>Montreal, Quebec</i>	Ministry of Energy of Ukraine; DniproEnergo; National Dispatch Centre	06/96 - 03/98
Institutional Capacity Building for Remediation Activities/Chornobyl Exclusion Zone	Photosur Geomat International (PGI) Inc., <i>Montreal, Quebec</i>	Ministry of Energy of Ukraine; Ministry of Emergency Preparedness and Population Protection; Ministry of Environmental Protection and Nuclear Safety of Ukraine; Chornobyl Centre of Nuclear Safety and Radioactivity Control; Main Administration of Geodesy, Cartography and Cadastre of Ukraine; Ukrainian Institute of Agricultural Radiology	07/96 - 02/99
AECB Regulatory Cooperation Project with Ukraine, Lithuania and Russia (Phase II)	Atomic Energy Control Board of Canada, <i>Ottawa, Ontario</i>	Ministry of Energy of Ukraine; nuclear power plants in Ukraine, Lithuania and Russia	08/96 - 10/99
Ukraine Radiation Surveying and Monitoring (Phase II)	Bubble Technology Industries Inc. <i>Chalk River, Ontario</i>	Ministry of Emergency Preparedness and Population Protection; Ministry of Environmental Protection and Nuclear Safety of Ukraine; Chornobyl Nuclear Power Station	08/96 - 03/98
Environmental Management Development in Ukraine (Phase II)	International Development Research Centre (IDRC), <i>Ottawa, Ontario</i>	Government of Ukraine	07/97 - 10/2000

V. REGIONAL PROJECTS

Current projects: 3
Completed projects: 14

TITLE	CANADIAN EXECUTING AGENCY	UKRAINIAN PARTNERS	DURATION
East/West Enterprise Exchange Program	York University, <i>Toronto, Ontario</i>	private commercial enterprises	03/94 - 12/97
Professional Partnerships, (Phase II)	Association of Universities and Colleges of Canada, <i>Ottawa, Ontario</i>	academic and scientific institutions; organizations supporting reform in Ukraine	08/94 - 12/97
Volunteer Advisor Program	Canadian Executive Service Organization (CESO), <i>Toronto, Ontario</i>	state and private organizations	09/94 - 12/97

Still paying for your chequing account?

BUDUCHNIST Credit Union offers more for less...

actually, for **FREE!**
Call or visit
your nearest branch
for details and start leaving
your money in **your** pocket.

**BCU - a valuable member of
your community for 45 years**

2280 Bloor St. W., Toronto (416) 763-6883
140 Bathurst St., Toronto (416) 703-1326
4196 Dixie Rd., Mississauga (905) 238-1273
221 Milner Ave., Scarborough (416) 299-7291
911 Carling Ave., Ottawa (613) 722-7075

V.I.M.

Parcel Express Inc.
PYSANKA

4134 Dundas St. West,
Etobicoke, Ontario, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

GUARANTEED WEEKLY DIRECT
OCEAN & AIR CARGO
REGULAR
LCL/FCL to:
Ukraine,
Belarus,
Baltic States,
Russia*

*Certain Restrictions Apply

So-Use CREDIT UNION

WORRY FREE TOP OF THE LINE PERSONAL AND BUSINESS BANKING
THAT COMBINES FIRST-RATE SERVICE WITH FIRST-CLASS RATES

OPEN YOUR ACCOUNT RIGHT NOW AND RECEIVE
\$25 BONUS

MISSISSAUGA
26 Eglinton Ave. West
Missauga, Ontario L5R 3E7
(905) 568-9890 Fax: 568-9893

HEAD OFFICE
2265 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
(416) 763-5575 Fax: 761-9604
TOLL FREE 1-800-322-9274

OSHAWA
31 Bloor Street East
Oshawa, Ontario L1H 3L9
(905) 432-2161 Fax: 432-7503

SO-USE VOICE 416-760-9940 TOLL FREE 1-800-323-2794

Ukraine Gets Failing Grade in Reform at Anniversary Event in Ottawa

by Christopher Guly, Ukrainian Weekly,
Sept. 7, 1997

On its sixth anniversary of independence, it's time for Ukraine to start growing up, according to Nestor Gayowsky, Canada's former consul-general to Ukraine.

Mr. Gayowsky, who represented the first Western country to recognize Ukraine's independence in December 1991, offered a critical review of Ukraine's first six years at an anniversary celebration held in Ottawa on August 24, 1997. The former diplomat said that while Ukraine was initially touted by international economists as having the greatest potential for success, the country has seriously lagged behind most other former Soviet republics and East European countries.

"Five months after President Kuchma outlined his economic reforms in October 1994, a leading Swiss economist said that Ukraine's economy was the most incapacitated in the region," said Mr. Gayowsky.

Between 1991 and 1996, Ukraine's gross domestic product collapsed by one-third. Last year, it fell another 10 percent and, so far this year, by another seven percent.

In 1994, Ukraine's GDP per capita was \$3,650.

Mr. Gayowsky attributed part of the reason for Ukraine's sluggish economic performance to several non-economic factors: the lingering effects of Chornobyl, pollution and an inefficient use of energy. Another reason: its legal system. "Ukraine has an inefficient police force and a weak judiciary," said Mr. Gayowsky.

Little to attract foreign investors

Then there's Ukraine's Parliament, the Verkhovna Rada, which "refuses to pass laws that will attract foreign investment," he added. Still locked in a Soviet mentality, the Ukrainian Parliament has done little to generate confidence in major financiers, the World Bank and the International Monetary Fund. As a result, he said the IMF has replaced its planned three-year, \$2.5 billion loan to Ukraine with \$500 million in assistance.

Mr. Gayowsky said that Ukraine's decision-makers have done little to change the country's image as a "back-water" to Russia.

"There are two economic cultures in Ukraine: Soviet and capitalist," he said, suggesting Soviet-style thinking has often been the more dominant among Ukraine's power brokers, thus hampering progress to reform.

The former consul said the strides Russia has taken have been dramatic. Of the top 10 emerging market mutual funds available today, nine of them are Russian, he added.

Contrary to conventional wisdom, Mr. Gayowsky claimed that politically, Russia has also had more stability in its political leadership - despite the storming of its Parliament, the disgrace of a former top leader (Mikhail Gorbachev) and war to keep control of a separatist "province" (Chechnya). Mr. Gayowsky pointed out that Boris Yeltsin has been president since June 1991 and Prime Minister Viktor Chernomyrdin has held office since December 1992. Ukraine, in the mean-

time, has had six prime ministers and two presidents since 1991.

But Mr. Gayowsky said that Russia isn't the only neighbouring country of Ukraine experiencing growth.

While Ukraine has received only \$1.3 billion in foreign investment over the past six years, smaller countries, such as Hungary and Poland, have attracted \$13 billion and \$10 billion in foreign investment, respectively.

While offering some praise for President Kuchma's support for economic reform "at least in words, if not actions," Mr. Gayowsky was critical of the President's, and his government's, attitude.

Not Ukraine's "911 Ally"

While the Kuchma government has attacked the IMF for being generous in offering advice and not financial aid, and has repeatedly called on Ukrainians outside the country to support their homeland, Mr. Gayowsky said the time for viewing the diaspora as Ukraine's "911 ally," has passed.

"We should not be viewed as a lobby group for the Ukrainian government," said Mr. Gayowsky. "That's why they have ambassadors," he added, as Ukraine's Ambassador to Canada, Volodymyr Furkalo, looked on.

In a recent interview with The Ottawa Citizen, Dr. Furkalo, who holds a PhD in international law, admitted that altering Soviet-era attitudes among Ukrainians hasn't been easy. "It is difficult to change your psychology from a socialist view to a market-oriented view," he said.

Dr. Theofil Kis, a retired political scientist and

Canada's Consul-General in Ukraine at the time of independence in 1991 Nestor Gayowsky (r) with Ukraine's Ambassador to Canada Volodymyr Furkalo (l).

co-chair of the advisory executive committee of the University of Ottawa's Chair of Ukrainian Studies, also spoke at the sixth anniversary celebrations. He asserted that the West could help Ukraine by changing its own ways of offering assistance to the country.

"We shouldn't be sending money or expertise, because [Ukrainians] don't need expertise," said Ukrainian-born Dr. Kis. "They need a transformational spirit or transformational behaviour."

The trouble is finding out how to export such abstract advice, Dr. Kis acknowledged. He said it could take at least another decade before a new generation emerges with a new and truly capitalist, and not Soviet, view of the world.

The entire texts of speeches by Nestor Gayowsky and Dr. Theofil Kis are available on the Monitor Internet page.

References For the Record

The following are some recent articles on current topics dealing with Ukraine:

- Ukraine Answers The New York Times, by Oleksandr Savitskiy. EASTERN ECONOMIST, Apr. 21, 1997.
- Bureaucracy Slows Success: Strengthening Ukrainian-German ties, by Dmytro Mossienko. EASTERN ECONOMIST, August 4, 1997, 14.
- Conference strengthens business ties between Canada and Ukraine, Canadian Institute of Ukrainian Studies, U. of Alberta, UKRAINIAN VOICE, August 4, 1997, 5.
- Discovering the real Ukraine, by Gerald Flood, WINNIPEG FREE PRESS, Ukrainian News, July 16 - August 12, 1997, 12.
- "Nation Building" in the 21st Century, Editorial, UKRAINIAN NEWS, August 13-26, 1997, 6.
- Growing up a Little: Six years of independence, by Iryna Pohorilova, EASTERN ECONOMIST, August 26, 1997, 20.
- Forget the former Soviet Union, by Paul Goble, RFE/RL NEWS, UKRAINIAN VOICE, Sept. 1, 1997.
- A State Outside A Bloc, by Paul Goble, RFE/RL NEWSLINE, Sept. 2, 1997.
- EU rethinks its funding to East, by William Echikson, RFE/RL NEWSLINE, Sept. 4, 1997, (Ukraine and the World).
- Freedom of press and information still under threat in Ukraine: Conclusion, by Serhiy Naboka, THE UKRAINIAN WEEKLY, Sept. 7, 1997, 2.
- How long will the people endure? Editorial, UKRAINIAN NEWS, Sept. 10-23, 1997, 6.
- Inaugural Address to the United Nations General Assembly, by H.E. Hennadiy Udovenko, Minister of Foreign Affairs of Ukraine, President of the 52nd Session, Sept. 16, 1997, New York.
- Statement by H.E. Leonid Kuchma, President of Ukraine, in the general debate of the 52nd session of the UN General Assembly, Sept. 22, 1997, New York.
- NATO, Ukraine & Russia, FORUM: Ukrainian Review, Summer, 1997.
- The Kuchma Alternative: Baltic-Black Sea Alliance may be established. EASTERN ECONOMIST, Sept. 15, 1997, 6.

Embassy Activities

Canadian Embassy

Embassy of Canada in Ukraine

KYIV

compiled by officers and staff of the Canadian Embassy

Ambassador Westdal meets Ukraine's PM

During a meeting with Canadian Ambassador Christopher Westdal Sept. 3, Ukrainian Prime Minister Valeriy Pustovoitenko expressed concern over the fall in trade between Ukraine and Canada especially in Ukraine's exports to Canada. Pustovoitenko stressed that efforts must be made to improve trade relations between Ukraine and Canada.

Trade in 1996 was valued at US\$59.3 million, but it was only \$21 million for the first half of 1997. Ukraine's export to Canada in the first half of 1996 accounted for US\$6.4 million. This figure fell to US\$4.4 million for the same period this year (*See Trade Tables, pages 42-43*).

Ukraine's PM assured the Ambassador that measures taken by the Ukrainian Cabinet to reform the ailing Ukrainian economy "are to improve the investment climate." He urged the Canadian side to intensify investment in the Ukrainian economy and promised the Cabinet will take necessary measures aimed at returning private credits provided by Canadian companies. Westdal noted that there are exemplary cases of Canadian companies operating successfully in Ukraine. He stressed the need for the Ukrainian-Canadian Trade and Economic Committee on Cooperation, headed by Foreign Economic Relations and Trade Minister Serhiy Osyka, to become more active.

The Ambassador noted that this committee should involve itself in preparing a list of priorities which would direct cooperation between the two countries. He personally promised to send his proposals on improving relations. Pustovoitenko named agriculture and the processing industry as priority sectors.

Westdal re-emphasized that Canada views Ukraine as an important strategic partner. He added Ukraine is an "important factor in European Stability" and apologized for the re-scheduling of a visit by Canadian Prime Minister Jean Chrétien to Ukraine scheduled for the fall.

Canada Works with Ukrainian, Polish Farmers

From September 2-5, the Canada-Ukraine-Poland Dairy Agri-Trade project conducted a tour of Polish farmers through the Stariv-Sambir Region, South of Lviv (*See story on page 12*). The group from Poland visited (with their Ukrainian counterparts) breeding stations, discussed herbicide and weed control, and viewed crops. Particularly impressive was the soybean crop in the region - one of the first in Ukraine. The crop was grown with soybean seed supplied by Polish partners to Ukrainian farmers. Canadian experts from the International Livestock Management School deemed the crop at one farm to be up to Canadian standards. The program was also attended by staff from the Canadian Embassy.

Amb. Christopher Westdal and Madam Sheila Hayes with Premier and Mrs. Gary Filmon at the Canada-Manitoba reception during the Premier's trade mission to Ukraine (see lead story on page 2).

Canada contributes to Help Us Help the Children

On August 19, the Canadian Embassy played host to 30 young people involved with Help Us Help the Children. The event was centred around a contribution of \$10,000 from the Canada Fund to Help Us Help the Children in order to enable them to organize and host a conference for directors of Ukrainian orphanages this fall. The event included a presentation by Ambassador Westdal, as well as words of thanks from several of the young orphans who have benefitted from the work of Help Us Help the Children.

Canada Supports Youth Basketball League

Ambassador Christopher Westdal announced a contribution of US\$9,000 to finance the creation of a youth basketball league for Ukrainian and international students. The funds will be used by the Kyiv International School and School No. 106 to create six basketball teams for approximately 110 students. The teams will be coached by teachers from both schools and by parent volunteers, and it is hoped that the league will expand in the future to include teams from other local schools in the near future.

"This basketball league will be a very beneficial experience for students and parents alike," said Amb. Westdal. "Not only are we encouraging physical fitness and exercise for the students, but by involving parents and students from both local and international schools, we are encouraging volunteers who have important contributions to make to the growth of a healthy civic society. I look forward to attending the awards ceremony to present the winning teams with their trophies." The contribution comes from the Embassy's Canada Fund, which provides support to Ukrainian non-governmental organizations working toward social, economic or democratic reform.

Ukrainian Sr. Asst. Military Attaché to Canada Col. Oleksandr Shemet (l) greets Canadian General Isidore Popovych and Russian Sr. Asst. Military Naval & Air Attaché to Canada Col. Alexander Soukharev at the reception commemorating Ukraine's Independence, held at the Embassy of Ukraine in Ottawa.

Partners in Health Delegation

In early October, Halyna Ivashko and Tatyana Levishchenko, President and Vice President, respectively, of the Association of Nurses of Ukraine visited Canada under the Partners in Health Program. Together with the Program Manager Paulette Schatz, they visited the Ukrainian Embassy, where they met with Minister-Counsellor Vasyl Korzachenko and First Secretary for Science and Technology Prof. Andriy Hrekhov. They attended a roundtable session at the Department of Health Canada, where health and medicare-related topics were discussed.

L-r: First Secretary for Science and Technology at the Canadian Embassy Prof. Andriy Hrechov; Halyna Ivashko, Pres. Association of Nurses of Ukraine; Patricia Erickson, Director International Information Division, Health Canada; Tatyana Levishchenko, VP ANU.

Canada Supports Hot-Line for Victims of sexual abuse

Ambassador Christopher Westdal announced a contribution of 12,000 Hryvnia to finance the operations of the Women's Crisis Centre in Kyiv. The funds will be used to allow the Centre to install and operate a hot-line for women and teenage girls who have suffered from sexual abuse. The hot-line, which will operate 24 hours a day, 7 days a week, will provide professional help in the psychological rehabilitation and recovery of women and girls who have been raped or suffered other forms of sexual abuse.

"Sexual abuse is deeply repugnant because it is the violation of our most basic human right, the right to control our own bodies, our own selves," said Amb. Westdal. "Because victims are often socially stigmatized and frequently know well those who offend against them, sexual abuse is one of the most unreported crimes. I hope the Crisis Centre, reinforced with the hot-line service we are funding, will deepen public understanding and help victims in their healing and recovery." The contribution comes from the Embassy's Canada Fund, which provides support to Ukrainian non-governmental organizations working toward social, economic or democratic reform.

Canada Contributes to Ecological Publication *Naturalist*

Ambassador in Ukraine, Christopher Westdal announced a contribution of 11,000 Hryvnia to support the ecological magazine *Naturalist*. Canada will fund the purchase of publishing equipment for the *Naturalist*. The magazine provides Ukraine's youth with information about environmental problems and describes action they can undertake to improve the environment in Ukraine. Published by the League of Life Rights Defence and Balance Support in Nature, it is very popular among youth and school teachers, who use it in the classroom.

"Think globally, act locally. We can all make a difference in enhancing our environment," Ambassador Westdal said. "Our experience in Canada has shown that young people, armed with current environmental information, can be very successful agents of change in modifying not only their own behaviour towards the environment, but also that of their parents and other family members. Providing the youth of Ukraine with this important information is a vital step in maintaining and improving the environmental situation in Ukraine." The contribution comes from the Embassy's Canada Fund, which provides support to Ukrainian NGOs working toward social, economic or democratic reform.

Canada Helps Flood Relief

On August 4, the Canadian Embassy announced a contribution of \$10,000 from the Canada Fund to assist the Lviv Oblast in recovering from devastating flooding in late July. The funds provided will be used to purchase disinfectants to restore water and sewage systems in the Oblast.

References

COMMON ACRONYMS

A	
AAFC	Agriculture and Agri-Food Canada
ACC	Atlantic Council of Canada
AECB	Atomic Energy Control Board
AECL	Atomic Energy of Canada Ltd.
AIC	Agricultural Institute of Canada
AIDAC	Agricultural International Development Associates of Canada
AUAES	Alberta-Ukraine Agricultural Exchange Society
AUCC	Association of Universities and Colleges of Canada *
B	
BSF	Black Sea Fleet
C	
CBIE	Canadian Bureau for International Education **
CCA	Canadian Cooperative Association
CCMD	Canadian Centre for Management Development **
CCO	Canadian Cooperation Office *
CE	Council of Europe
CEA	Canadian Executing Agency **
CEA	Canadian Exporters' Association
CEC	Canadian Ethnocultural Council
CEE	Central and Eastern Europe
CEFTA	Central European Free Trade Association
CEI	Central European Initiative
CESO	Canadian Executive Service Organization
CFA	Canadian Federation of Agriculture
CFUS	Canadian Foundation for Ukrainian Studies
ChAES	Chornobyl Atomic Energy Station
CIDA	Canadian International Development Agency
CIS	Commonwealth of Independent States
CIUS	Canadian Institute of Ukrainian Studies (University of Alberta)
CNAC	Council for North-Atlantic Cooperation
CNPP	Chornobyl Nuclear Power Plant
CSCE	Conference on Security and Cooperation in Europe
CSIH	Canadian Society for International Health **
CUAC	Canada Ukraine Advisory Council (UCC)
CUBI	Canada Ukraine Business Initiative
CUCC	Canada-Ukraine Chamber of Commerce
CUCUC	Council of Ukrainian Credit Unions of Canada
CUF	Canada Ukraine Foundation
CUIAS	Canadian-Ukrainian Immigration Aid Society
CUIP	Canada-Ukraine Internship Program
CULE	Canada-Ukraine Legislative Education
CULCP	Canada-Ukraine Legislative Cooperation Project
CUPO	Canada Ukraine Partners Office (Kyiv) *
CUPP	Canada Ukraine Parliamentary Program
CUPP	Canada Ukraine Parliamentary Program
D	
DFAIT	Department of Foreign Affairs and International Trade
E	
EAPC	Euro-Atlantic Partnership Council
EARP	Ukrainian Environmental Site Assessment and Remediation Project *
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development
EC	European Commission
EEC	European Economic Community
EMDU	Environmental Management Development in Ukraine *
EPC	Emergency Preparedness Canada (National Defence)
EU	European Union
F	
FSU	Former Soviet Union
G	
GATT	General Agreement on Trade and Tariffs
GIS	Geographic Information System
GMCC	Grant MacEwan Community College **
H	
HUHTC	Help Us Help the Children *
I	
IAEA	International Atomic Energy Agency
ICAO	International Civil Aviation Organization (UN)
IDRC	International Development and Research Centre *
IEC	Intergovernmental Economic Commission (Canada-Ukraine)
IFI	International Financial Institution
IMF	International Monetary Fund
IPAC	Institute of Public Administration Canada
IPALG	Institute of Public Administration and Local Government (Ukraine)
IRF	International Renaissance Foundation (Soros)
J	
JV	Joint Venture
M	
MOU	Memorandum of Understanding
N	
NACC	North Atlantic Cooperation Council
NARD	National Agency for Reconstruction and Development (Ukraine)
NATO	North Atlantic Treaty Organization
NaUKMA	National University of Kyiv Mohyla Academy
NGO	Non-governmental organization
NIS	Newly Independent States
NPT	Non-Proliferation Treaty
O	
OCEEI	Office for Central and East European Initiatives
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development (Paris, France)
OMRI	Open Media Research Institute
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe
P	
PfP	Partnership for Peace Program (NATO)
PIH	Partners in Health *
PIP	Partners in Progress *
R	
RCI	Radio Canada International
REE	Renaissance Eastern Europe *
S	
SBEDIF	Small Business and Economic Development for Ivano-Frankivsk *
SPF	State Property Fund (Ukraine)
STCU	Science and Technology Centre of Ukraine
STEP	Saskatchewan Trade and Export Partnership
SUSK	Ukrainian Canadian Students' Union
T	
TA	Technical Assistance
TACIS	Technical Assistance for the Commonwealth of Independent States
TFOC	Trade Facilitation Office Canada
U	
UAPA	Ukrainian Academy of Public Administration
UCC	Ukrainian Canadian Congress
UCCLA	Ukrainian Canadian Civil Liberties Association
UCPBA	(UCPB) Ukrainian Canadian Professional and Business Association (Federation)
UCRDC	Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre
UEC	Ukraine Enterprise Corporation
UKMA	University of Kyiv Mohyla Academy
UN	United Nations
UNA	Ukrainian National Association (North America)
UNARD	Ukrainian National Agency for Reconstruction and Development (successor to ACITA)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UQBC	Ukraine-Quebec Business Council
URDC	Ukrainian Resource and Development Centre (GMCC)
USAID	United States of America International Development
UWC	Ukrainian World Congress
UWCC	Ukrainian World Coordinating Council
V	
VR	Verkhovna Rada (Parliament of Ukraine)
W	
WB	World Bank
WEDP	Women's Executive Development Program *
WHO	World Health Organization (UN)
WEU	Western European Union
WTO	World Trade Organization

• CIDA funded project

*** CEA - Canadian Executing Agency of
CIDA funded project*

Exhibitions and Conferences

For up-to-date information or participation, interested companies, organizations and individuals may call sponsors directly, or contact:

Larry Duffield, Senior Trade Counsellor, Canadian Embassy in Kyiv: tel: 380-44-212-0312; FAX: 380-44-212-2339

Economic Counsellor at the Ukrainian Embassy in Ottawa, tel: (613) 230-2961; FAX: (613) 230-2400

Ihor Knyazev, Ukraine's Trade Mission to Canada, Toronto, tel: (416) 763-2082; FAX: (416) 763-2323

Ukraine at Ottawa Wine and Food Show

Visitors to the 12th Annual Ottawa Wine and Food Show in early November got a special treat - a wide array of Ukrainian vodkas and sparkling wines trying to find their way to Canadian liquor shelves. UCAN Victory Ltd., the Ottawa-based distributor, wowed the connoisseurs and amateurs alike with three varieties of vodka - Old Kiev, Golded Gate, and Knyazi Kelych - whose smooth taste had visitors coming back for more. But what surprised most people was the sparkling wine, in particular a red semi-sweet number.

"We never even knew they grew grapes in Ukraine!" commented one impressed taster. That's fair, given that Ukrainians don't know that we grow grapes here in Canada either. What Ukraine lacks in North American marketing savvy and expertise, it makes up for in quality, experience, and tradition. Germans, Austrians, Swiss, Dutch and other European wine connaisseurs have been savoring these Ukrainian wines from the Artiomivskiy Zavod in Donetsk for decades.

Alexander Klinko (VP, UCAN Victory) previews some of the wonderful products UCAN Victory has coming to Canada in the near future, for example, Ukrainian Massanda Collection Wines Klinko and UCAN Victory President Adam Wozniak have been notified that their vodkas have now passed the grueling LCBO tests (Liquor Control Board of Ontario). They are confident that we will be seeing their vodkas on Ontario and Quebec shelves in a few months. That's when the real test for UCAN and ALKO, their Ukrainian supplier, begins - trying to corner a niche in

Kyiv

- Dec. 1997
CHRISTMAS FAIR
- Dec. 16-19, 1997
CAFE-UKRPROD 97
- Dec. 20-27, 1997
NEW YEAR'S PRESENTS
- Feb. 1998
GLASSPROM
Building materials, manufacturing technology, glass & ceramic products and technology
- Feb. 1998
CONSUMER GOODS EXPO
Consumer goods.
- Feb. 1998
ROBOTRONIC
Automation and robotics.
- Feb. 1998
CONSTRUKRAINE
Building materials, construction equipment & technology; heating, ventilation & air conditioning
- Feb. 1998
MASHINOSTROJENIE
Electronics, machine tools & metalworking.
- Feb. 1998
WOOD PROCESSING
Woodworking & wood products.
- Feb. 1998
I.F.H.E. UKRAINE
Food processing equipment, hotel & restaurant services and equipment; packaging technology.
- Apr. 25-27, 1998
NEOCOM/ENERCOM
Power & energy; telecommunications
- Apr. 1998
ELECTROTECH EXHIBITION
Electricity & electrical products; electronics; engineering.
- Apr. 1998
ENERGETICA EXHIBITION
Electricity/products; heating, ventilation & a/c.
- Apr. 1998
PACKUKRAINA
Packaging technology.
- Apr. 25-27, 1998
NEOCOM
Telecommunications.
- May 1998
EBRD SHAREHOLDERS CONFERENCE
European Bank for Reconstruction and Dev't's first conference in Ukraine, expected to draw 4,000 people.

the Canadian market.

In fact, Canadians have already had some excellent exposure to Ukrainian vodka - Perlova - whose Canadian distributor (Moka International) was impressing tasters with perfect martinis at the other end of the packed Ottawa Convention Centre. Perlova is ahead in this very competitive game, having been on Canadian shelves for a couple of years already, and now trying to break into the huge American market. Visitors to the Perlova booth were surprised to learn that Ukraine, not Russia, is the actual birthplace of vodka. But in the party atmosphere of the Wine Show it was the taste that was selling the vodka, and Ukrainian products were doing great.

Sept. 1998

CONFERENCE ON PEDIATRIC RADIOLOGY
Medicine, radiology.

Oct. 1998

METALLURGIA/LITMASH
Machine tools & metalworking; manufacturing technology.

Oct. 1998

SVARKA
Machine tools & metalworking.

Oct. 1998

EXPOLINGUA KYIV
Education, colleges & universities; libraries.

Donetsk

- Feb. 1998
TAMOZNYA
Analytical and scientific equipment
- Apr. 1998
HOTEL
Hotel and restaurant services and equipment

Kharkiv

- Sept. 1998
CONFERENCE ON PEDIATRIC RADIOLOGY
Medicine - radiology.

CANADA

Information on more than 360 trade shows, trade shows and conferences in Canada between Dec. 1997 and July 1998 can be found on the Internet site below. This listing is by category and sector.

Information on trade shows, exhibitions, conferences and seminars by country is also available on the INTERNET: Trade Show Central -- <http://tscentral.com>

CanadExport, Canada's Foreign Affairs trade magazine is now also on-line:

<http://www.dsfait-maeci.gc.ca/english/news/newsletr/canex>. Additional info on Ukrainian companies, exhibitions & trade opportunities by region can be seen on the home page of Ukraine's Trade Mission to Canada -- <http://www3.sympatico.ca/tem-ukraine/>

Manitoba Premier Gary Filmon and Mrs. Filmon view an exhibition of Manitoba products during a Canada-Manitoba reception in Kyiv.

Trade Statistics

Canada's Trade with Ukraine - Imports by Commodity 1996 and Jan-Jul 1997 (\$000)

Category and Code (1)	1996									1997
	NS	NB	QUE	ONT	MAN	SASK	ALTA	BC	TOTAL	
Live animals	01				6				6	
Fish & crustaceans, mollusc & aquatic	03				3				3	46
Dairy products; birds eggs; honey; etc.	04				202				202	
Edible vegetables/certain roots, tubers	07				20				8	14
Edible fruits and nuts	08				78				78	17
Cereals	10								0	39
Fats and oils	15								0	19
Cocoa and cocoa preparations	18				1				1	
Baking related	19								0	1
Beverages, spirits and vinegar	22				36				36	
Salt; sulfur; earth, stone	25								0	13
Ores, slag and ash	26								10	
Mineral oils, oils & distillation products	27				12				12	
Inorg chemicals; compds of prec met, radioact elements.	28				33				33	187
Organic chemicals	29			258					258	
Fertilizers	31			2,610					2,610	
Dyes, tannins, paints, inks, etc.	32									11
Photographic/cinematographic	37								0	92
Miscellaneous chemical products	38				4				4	2
Plastics and articles thereof	39			172	2				174	5
Rubber and articles thereof	40								0	2
Raw hides & skins (non furskins), leather	41			53					53	
Furskins & artificial fur; manufactures	43				114				114	35
Wood & articles of wood; wood charcoal	44				281				281	14
Wood pulp/fibre mat; waste, etc.	47							2	70	72
Paper & paperboard; paper pulp, articles	48								0	15
Printed books, newspapers, pictures, etc.	49			2	10				12	
Man-made filaments	54			138					138	
Man-made staple fibres	55								0	50
Apparel & clothing access., knitted/crochet.	61			6					6	28
Apparel & clothing acc., non-knit/crochet.	62			3,135	888	83			17	4,123
Other textile articles; worn clothing,etc.	63								4	
Footwear, gaiters and like	64				4				3	3
Art of stone, plaster, cement, asbestos, mica/sim materials	68				3				47	
Ceramic products	69								4	11
Glass and glassware	70								14	
Pearls, prec/semi-pres. stones/metals; jewellery, coin	71				2				2	
Iron and steel	72			3,582	102	20			27	3,731
Articles of iron or steel	73								0	25
Nickel and articles	74								1	
Aluminum and articles	76				78				78	
Other base metals; cermets; articles	81			444					444	
Nuclear reactors, boilers, machin.& mech. appl pts.	84			103	668				771	1,160
Electrical machinery equip parts; sound recorder, etc.	85			7	814				105	274
Railway/tramw locomotives, roll-stock & parts	86					402			27	429
Vehicles other than tramw roll-stock	87			47	5					52
Aircraft, spacecraft	88				5				8	6
Optical, photo/cine., meas., checking, precision, etc.	90			11	121	7			139	51
Furniture; bedding, mattress, support, etc.	94				44				44	167
Toys, games & sports; parts & accessories	95			855	427					1,282
Works of art, collectors' pieces & antiques	97				2					949
Special classification provisions	98								0	1
Special transactions - Trade	99			4	18				3	10
TOTAL		0	0	11,473	4,002	512	2	106	170	16,252
										9,297

(1) Source: 1996 data: Statistics Canada/Canadian International Merchandise Trade
1997 Jan-Jul data: Statistics Canada/ The World Trade Atlas, CANADA Imports/Exports from Ukraine.

Canada's Trade with Ukraine - Exports by Commodity

1996 and Jan-Jul 1997 (\$000)

Category and Code (/1)	1996									1997 JAN-JUL		
	NS	NB	QUE	ONT	MAN	SASK	ALTA	BC	TOTAL			
Live animals	01			403					403			
Meat & edible meat offal	02			27					27			
Products of animal origin	05			721					721	91		
Oil seed, oleagi fruits; grain/seed, etc.	12				14				14			
Prep.of meat/fish/crustaceans, etc.	16			17					17	112		
Cocoa and cocoa preparations	18			28					28			
Cereal, flour, starch/milk prep.; pastry/cook. products	19		4	157					161			
Prep.of veget./fruit/nuts/plant parts	20			27					27			
Miscellaneous edible preparations	21		41	45					86	29		
Beverages, spirits and vinegar	22			998					998	186		
Food waste; animal feed	23		31						31			
Tobacco	24		74						74			
Mineral fuels, oils & distillation products	27			557					557	139		
Inorg chem; compds of prec met, radioact elements, etc.	28			171					171			
Organic chemicals	29			54					54			
Pharmaceutical products	30		428	975					1,403	959		
Tanning/dyeing extract; tannins & derivs; pigments etc.	32			69					69	72		
Essential oils & residooids; perfumes, cosmetic/toilet prep	33			501					501			
Soap, organic surface-active agents, washing prep, etc.	34			390					390			
Photographic or cinematographic goods	37			37					37	55		
Miscellaneous chemical products	38			199					199	232		
Plastics and articles thereof	39			1,013					1,013	379		
Rubber and articles thereof	40	22		2					24			
Raw hides & skins (non-furskins), leather	41			33					33			
Furskins & artificial fur; manufactures	43			327					327			
Wood & articles of wood; wood charcoal	44		141	638			17	272	1,268	529		
Paper & paperboard; paper pulp, articles	48		6	417					423	257		
Printed books, newspapers, pictures, etc.	49		262						262	175		
Wool, yarn & fabric	51		209						209			
Man-made filaments	54		193	50					243	139		
Man-made staple fibres	55		3	26					29			
Carpets & other textile floor coverings	57		82	157					239	37		
Special woven fab; tufted tex fab; lace; tapestries, etc.	58		8	8					16	34		
Impregnated, coated cover/laminated textile fabric etc.	59		261	19					280	730		
Apparel & clothing access, knitted or crocheted	61			20					20	22		
Apparel & clothing access. Not knitted/crocheted	62		111	418					529	86		
Other textile articles; worn clothing, etc.	63		2	329					331	186		
Footwear, gaiters and like	64		8	39					47	37		
Headgear	65								0	133		
Art. of stone, plaster, cement, asbestos, mica/sim.mat.	68		262	192					454	217		
Ceramic products	69								0	41		
Glass and glassware	70		93	195					288			
Iron and steel; articles	73		3	2,626					2,629	1,299		
Aluminum and articles	76		2	588					590	31		
Misc.articles of base metal	83		35	74					109	99		
Nuclear reactors, boilers, machin.& mech. appl pts.	84	58	1,024	4,994	1,219	8			7,303	2,648		
Electrical machinery equip parts; sound recorder, etc.	85		3,541	926			9		4,476	2,830		
Vehicles-railway/tramw roll-stock; parts	87	9	138	2,233					2,380	1,243		
Ships, boats and floating structures	89			5					5	211		
Optical, photo/cine., meas., checking, precision, etc.	90		9	1,004					1,013	487		
Arms & ammunition; parts & access.	93			3					3			
Furniture; bedding, mattress, support, etc.	94			1,409	313				1,722	1,018		
Toys, games & sports; parts & access.	95			108					108	52		
Misc. Manufactured articles	96								0	4		
Special classification provisions	98								0	30		
Special transactions - Trade	99		5,410	17					5,427	567		
TOTAL			89	0	12,381	23,446	0	1,546	25	281	37,768	15,396

Ukraine's Major Trading Partners 1996 (\$millions)

	Exports	Imports
TOTAL	18,749.0	24,271.3
Europe	18,749.0	24,271.3
Russian Federation	14,131.7	21,821.5
Belarus	7,264.1	500.4
Germany	540.6	1,338.6
Italy	450.9	1,338.6
Italy	450.7	660.5
Hungary	440.6	236.7
Turkmenistan	350.9	2,139.6
Slovakia	304.0	237.4
Bulgaria	181.2	158.8
Great Britain	157.7	235.6
Czechia	151.9	268.6
France	138.3	311.0
Austria	135.1	220.0
Netherlands	130.7	229.2
Belgium	104.7	156.1
Switzerland	94.7	119.8
Spain	93.8	64.4
North America	779.8	1,189.6
USA	475.0	720.7
Canada	18.6	60.4
Asia	3,469.6	822
China	1,012.0	116.5
Turkey	535.3	137.5
Thailand	368.5	19.9
Syria	254.1	3.7
Iran	152.0	8.4
India	111.5	121.5
Japan	101.5	131.3
Israel	87.0	63.0
Africa	247.2	184.5
Egypt	126.2	13.9
Australia & Oceania	9.7	32.2

Canada's Major Trading Partners 1996 (\$millions)

	Exports	Imports
TOTAL	275,921.4	233,113.3
USA	223,478.9	157,493.9
Japan	11,159.7	10,443.7
United Kingdom	4,035.9	5,909.1
Germany	3,336.2	4,820.9
China	2,971.5	4,925.9
South Korea	2,812.2	2,727.7
France	1,750.6	3,399.9
Netherlands	1,652.8	931.4
Belgium	1,530.1	817.7
Brazil	1,428.8	1,133.6
Taiwan	1,417.0	2,863.4
Italy	1,363.5	2,719.2
Mexico	1,251.8	6,033.8
Hong Kong	1,219.5	1,143.1
Australia	1,017.9	1,291.2
Indonesia	946.2	625.8
Switzerland	940.4	938.0
Norway	847.9	2,777.8
Saudi Arabia	636.8	650.7
Venezuela	332.6	725.9
Ukraine (70)	37.7	16.4

Sources: Ukraine's Ministry of Statistics and Statistics Canada.

Ukrainian Industrial Internet Exhibition

The current state of the economy of Ukraine is a growing cause for concern and a real challenge to the young democracy. Ukraine remains strapped by a dependency on imported energy from Russia and manipulated by this trading partner with its own agenda. To date, foreign involvement and investments in the Ukrainian economy can all be classified under a single label: political. The largest volume of capital investments are directly funded by international financial institutions, and are largely due to Ukraine's strategic geo-political situation. Unfortunately, these good-will injections of money and lectures on how to do business with the West cannot solve Ukraine's problems. What Ukraine needs are orders for Ukrainian manufactured products, whether these be equipment, motors and engine parts, or simple tools for the backyard Bar-B-Q.

Until very recently, Ukraine stood solidly on its shipbuilding capabilities, its factories which churned out rockets, airplanes, and equipment for space stations. Although there is an increasing amount of information available about Ukraine, that information is too often incomplete, inaccurate, and generally with a negative slant. To dispel the image of Ukraine as a Third World country, it is time to modernize its business communications to successfully market its goods and services internationally.

Fortunately at this time in history for Ukraine, the world has become a much smaller and more open place. In fact, we have become inundated with information which ten years ago was unavailable, inaccessible, and even unknowable. Information has put the world at our fingertips. One of the vehicles most responsible for this flood of information is the INTERNET, which can provide information twenty-four hours a day directly to your home and to computers on the other side of the globe -- instantly, cheaply and without you leaving your work station.

The Ukrainian Industrial Internet Exhibition is the brainchild of Andrij Lubalin, now of Toronto. Having lived in Eastern Europe most of his life, he is convinced that general ignorance about Ukraine is one of the greatest obstacles to her international economic independence. The key to Ukraine's success, therefore, is to make the world aware of what potential lies hidden there. He intends to do just that via the Internet.

The Ukrainian Industrial Internet Exhibition is an INTERNET web site which gives Ukrainian enterprises and businesses

the opportunity to advertise themselves, their products, and their expertise on the world stage. Sectors represented include everything from manufacturing, metallurgy, electricity, the agrifood complex, mining, to aerospace and telecommunications. Interested Ukrainian parties provide their information to the UIIE, which are translated into English, and properly laid out and designed graphically through the Internet Exhibition. The finished electronic advertisement for the customer includes photographs, graphics, tables, and as much information as the customer wishes to supply. Once posted on the site, any interested parties can contact these potential Ukrainian partners directly.

The UIIE works out of Canada because there are still too many technical difficulties in the system in Ukraine. Moreover, it is much easier to locate them via the established search engines.

Lubalin is convinced that, once businesses get together, the links, partnerships, and contracts will follow. By providing the necessary information directly to customers, and bypassing the frustrations of the bureaucratic maze, the Internet Exhibition will get business rolling. They have the support of both the Embassy of Canada in Kyiv, and the Embassy of Ukraine in Ottawa, as well as Canadian business groups working with Ukraine. Combining their familiarity of Ukraine and their expertise on the Internet, the UIIE will give Ukrainian businesses another outlet to advertise on the world marketplace.

Monitor on the INTERNET

The Canada-Ukraine Monitor is now online, and the homepage can be viewed at:

<http://home.istar.ca/~monitor>

The site includes stories & photos from the last two issues; also links to key Canadian and Ukrainian government and NGO sites.

To obtain info, advertise, or subscribe, call or fax us (see p.1), or contact us by e-mail at:
monitor@istar.ca

Diplomatic Missions, Gov't Contacts

Department of Foreign Affairs & International Trade - Ottawa

Eastern Europe Division

Director	Murray Fairweather	Area code: (613) 992-7991
Deputy Director	Robert Brooks	996-6429
Trade Commissioner	David McGregor	944-1437
Political Relations	Elizabeth Baldwin-Jones	995-3555
	FAX	995-1277

Canadian International Development Agency (CIDA)

Central and Eastern Europe Branch

Vice President	Charles Bassett	(819) 994-4787
Russia, Ukraine & Nuclear Programs (RZF)		
Director General	George Saibel	994-2041
Secretary	Line Leroux-Tessier	994-3325
Sr. Program Manager, Nuclear	Doris Jalbert	994-0923
Ukraine		
Country Program Manager	Réal Lalande	994-0933
Sr.Proj.Off. (Private Sector)	Michael Sperber	994-5163
Sr.Proj.Off. (Envir./Energy)	danielle Rondeau	994-5680
Proj. Officer (Agric./Soc. Protect.)	Paule Parent	994-5938
Sr. Proj. Officer (Dem. Dev't./Partnership Program)	Maury Miloff	994-1739
Sr. Proj. Off. (Legal/Jud. Reforms)	Sara Camblin Breault	994-5961
Project Officer (Policy Advice)	Jean-Bernard Parenteau	994-2445
Program Assistant	Nicole Henry	994-4212
Communications Advisor	Nancy Pawelek	994-5686

Canada-Ukraine Partners Program

Cdn. Bureau for International Education, Senior Director
Program Support Unit, CBIE
Partners in Civil Society, CBIE

Patricia Campbell	(613) 237-4820
Helgi Efyord	Ext. 226
Tony Berezowecski	Ext. 257
FAX:	233-2937

Partners in Health, Canadian Society for International Health

Paulette Schatz	(613) 230-2654
FAX:	230-8401

Partners in Public Management
Institute of Public Administration of Canada

Marie Fortier-Balogh	(416) 932-3666
FAX:	932-3667

Canada-Ukraine Monitor/Ukraine-Canada Policy and Trade Centre

Orest Dubas	(613) 230-4307
Nina Romas	233-2937

Promotion/Advisory Services Unit
Ukrainian Canadian Congress

	(613) 235-8214
FAX:	235-8221

Canada-Ukraine Partners Office (CUPO) - Kyiv

Director
"Ukrainsky Dim"
Kyiv 252001
Khreschatyk St., 2

Lubomyr Markevych	011-380 (44) 228-5790
Sector Specialists:	
Health - Olena Korysko	
Civil Society - Olena Horyeva	
Public Admin - Bohdan Tymkovich	

Canadian Embassy in Ukraine

Ambassador H.E. Christopher Westdal Tel: 011-380 (44)
31, Yaroslaviv Val Street 212-3550/2235
P.O. Box 200 FAX: 011-380 (44)
Kyiv, Ukraine 252034 212-2339

Emil Baran, Counsellor, Technical Assistance
Bruce Steen, First Secretary, Technical Cooperation
Volodymyr Seniuk, Technical Cooperation Officer
Oksana Khaletska-McVicar, Technical Cooperation Officer
Roman Waschuk, Counsellor and Consul/Political
Larry Duffield, Counsellor/Senior Trade Commissioner
George Grushchenko, Senior Commercial Officer
Volodymyr Vereta, Commercial Officer
Inna Tsarkova, Political/Economic Officer

Ukrainian Embassy in Canada

Ambassador H.E. Volodymyr Furkalo Tel: (613) 230-2961
Embassy of Ukraine FAX: (613) 230-2400
310 Somerset St, Ottawa, Ontario K2P 1S3
Tel, Consular: (613) 230-8015
Vasyl Korzachenko - Minister-Counsellor
Victor Lukoshko - Counsellor, Consular Affairs
Ihor Vynokurov - Counsellor, Economic & Commercial Affairs
Serhiy Borovoyk - Counsellor, Political Affairs
Counsellor, Head of Trade and Economic Mission
Volodymyr Matsiyevsky - First Secretary, Administrative & Legal Affairs

Col. Oleksandr Shemet - Senior Asst. Military Attaché
Andriy Hrekhov - First Secretary, Science and Technology
Taras Malyshhevky - Second Secretary, Cultural, Information & Public Relations
Ihor Borysenko - Second Secretary, Consular Affairs
Andriy Marchenko - Third Secretary, Asst. to Ambassador

Consulate General of Ukraine - Toronto

2120 Bloor Street West Tel: (416) 763-3115
Toronto, Ontario M6S 1M8 FAX: (416) 763-2323

Mykola Kyrychenko, Consul General Tel: (416) 763-2082
Anatoliy Oliynyk, Consul FAX: (416) 763-2323
Anatoliy Alekseyenko, Vice-Consul, Legal
Ihor Knyazev, Expert, Trade & Economics

Ottawa's Svitankov dance ensemble represented Canada during Independence Day celebrations in Kyiv on August 24, performing also in a tour of other Ukrainian cities. In photo, troupe at Sorochynskyi Yarmarok in the Poltavskaya Oblast of Eastern Ukraine.

VOL. SOKYRKO

Introducing the only hub in Europe that runs on **Swiss time.**

ISTANBUL JOHANNESBURG MUNICH
STUTTGART TEL AVIV VIENNA WA
COPENHAGEN DÜSSELDORF FRANKF
MADRID MILAN MOSCOW MUNICH
VARSAW ZAGREB ATHENS BERLIN
GENEVA HAMBURG HANOVER
PRAGUE ROMA SALZBURG SI
BUDAPEST CAIRO COPENHAG
JOHANNESBURG MADRID MI
TEL AVIV VIENNA WARSAW
DÜSSELDORF FRANKFURT GENEVA
MOSCOW MUNICH NAIROBI PRAG
ZAGREB ATHENS BEIJING BOMBAY BUD
HAMBURG HANOVER ISTANBUL JOH
PRAGUE ROMA SALZBURG STUTTGART

JACOBI PRAGUE ROMA SALZBURG
JERUSALEM BOMBAY BUDAPEST CAIRO
AMSTERDAM ISTANBUL JOHANNESBURG
BURG STUTTGART TEL AVIV VIENNA
DUSSELDORF FRANKFURT
MOSCOW MUNICH NAIROBI
ATHENS BERLIN BOMBAY
HAMBURG HANOVER ISTANBUL
ROMA SALZBURG STUTTGART
BUDAPEST CAIRO COPENHAGEN
JOHANNESBURG MADRID MILAN
GARIBOLDI TEL AVIV VIENNA WARSAW
DÜSSELDORF FRANKFURT GENEVA
LJUBLJANA MOSCOW MUNICH NAIROBI
ZAGREB ATHENS BERLIN BOMBAY

More flights. More often. Scheduled perfectly.

In keeping with Swiss tradition, we have streamlined connections at our Zurich hub. With new synchronized North American departure schedules and reduced transit times, many of our connections are within 45 minutes of your arrival. And we have added more flights for people who value choice and efficiency as much as we do. So for quick and easy connections, no one beats the Swiss. It's all in the timing.

For more information on the best worldwide connections,
call **Swissair at 1 800 267-9477.**

Swissair participates in Air Canada's and Delta's and USAir's frequent flyer program.

swissair **world's most refreshing airline.**

MEMBER OF AEROPLAN